

NOVI GROBOVI

Florian Zavasky

V petek popoldne je umrl Florian Zavasky, dobro znan lastnik hardware trgovine na 6011 St. Clair Ave. Umrl je v Euclid-Glenville bolnišnici Zadnjih parlet je bil v pokoju, trgovino pa je izročil svojemu sinu Williamu. Odkar je živel v pokoju, je stanoval na 44 E. 211 St v Euclidu. Bil je češkoslovaške narodnosti, toda zelo dobro znan med Slovenci. Iz svoje domovine je prišel sem pred 47 leti. — Najprej je delal sedem let pri American Steel and Wire Co., nato je bil pet let v mlekarskem poslu, zatem pa je prišel hardware trgovino, ki jo je vodil 29 let, dokler je ni izročil svojemu sinu Billu. Bil je zelo aktiven v Slovaški narodni jednoti pri društvu št. 807 kakor tudi v drugih aktivnostih. Zapušča ženo Gizello, roj. Cisar, otroke Joseph, Helen Moore, Gizello Bachowski, Mary Doljack, Florian jr., William, Andrew, Irene Carlioni in vnuke; zapušča tudi mnogo sorodnikov in prijateljev. Pogreb je danes zjutraj ob 9 iz Zakrajškovega pokopnega zavoda v cerkev sv. Andreja ob 8.30 in od tam na Calvary pokopališče. Naj mu bo miren počitek v ameriški zemlji.

Antonia Jesenovec

V petek popoldne je umrla v Polyclinic bolnišnici Antonia Jesenovec, roj. Orazem, 5812 Prosser Ave. Stara je bila 56 let in rojena v Ljubljani, odkoder je prišla pred štiridesetimi leti. Bila je članica dr. Svob. Slovenke št. 2 SDZ in Washington št. 32 ZSZ. Zapušča moža Franka in otroke: Frank jr., Jean Pitlik, Vera Loew, Lillian Bavec, Helen Jenskovic, Ann Dunamus, Agnes Dolinar, Marie in vnuke, kakor tudi sestre Ano Loew in Frances Lovko, sorodnike in prijatelje. Pogreb bo v turek zjutraj ob 8.30 iz Zakrajškovega pokopnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9.00 in od tam na Calvary pokopališče. Naj bo dobri materi tolikih otrok zaslužen počitek.

Charles Fink

V petek je po dolgi bolezni umrl poznani Charles Fink, stanoval na 14901 Darwin Ave., v starosti 46 let. Rojen je bil v Loškem potoku, odkoder je prišel v Ameriko pred 45 leti. Tu zapušča hčere Anna Mae Toth in June Vido. Soproga Anna je umrla že pred leti, kakor tudi hči Dolores. Dalje zapušča tukaj očeta in mater, Louis in Angela Fink, in pet bratov Louis, Joseph, Ludwig, Anthony in Frank in pet vnučkov. Pogreb bo v turek zjutraj ob 9. uri iz Mary A. Svetek pokopnega zavoda na 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 in od tam na Calvary pokopališče.

Frank Race

V soboto je bil zadet od kapi in ob 12.15 uri v ponedeljek zjutraj je umrl na svojem domu na 452 E. 158 St., znani Frank Race, st., star 74 let. Tukaj zapušča žalujočo soprogo Mary, rojeno Metlika v Rodiku na Primorskem; 7 otrok: Frank ml., lastnik Euclid-Race Dairy Co.

Mary Cajhan, Frances Stojin, Ann Eckart, Fred, Rose Sayle, in Ludwig; 17 vnučkov, 2 pravnuka in več sorodnikov. Rojen je bil istotam kot soproga, kjer zapušča več sorodnikov. V Ameriki je bil 44 let. V letu 1921 je odprl mlekarico na E. 61 St. preselil se na E. 158 St. pod imenom Mayflower Dairy Co. Od 1. 1944 je bil v pokoju. Bil je član dr. Napredni Slovenci št. 5 SDZ, dr. Naprej št. 5 S. N. P. J. in Slov. moške zveze št. 3. Pogreb se vrši v sredo zjutraj iz Jos. Zele in Sinovi pokopnega zavoda na 458 E. 152 St. Cas ni še določen.

Candace Jacobson

V soboto je preminula v University bolnišnici Candace Jacobson, rojena Donaldson, stara 62 let, stanujoč na 18408 St. St. Clair Ave. Tukaj zapušča soproga Jack, 3 otroke Effie Huber, Charles in Clara, 3 vnuke, sestro Dorothy Bryn in več sorodnikov. Rojena je bila v Painesville, Ohio. Pogreb se vrši v turek popoldne ob 1.30 uri iz Jos. Zele in Sinovi pokopnega zavoda na Lakeview pokopališče.

Mike Konjhodžić

Po dolgi bolezni je preminul v Mt. Sinai bolnišnici Mike Konjhodžić, star 40 let, stanujoč na 1002 E. 66 Place. Tukaj nima sorodnikov. Rojen je bil v Kotar Šibenik v Dalmaciji, kjer zapušča sestro Milko Građiska. Bil je član dr. Sv. Josp št. 99 HBZ in dr. Dalmacija. Pogreb se vrši iz Jos. Zele in Sinovi pokopnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. Čas še ni določen.

Konec premirja med AFL, CIO in preds. Eisenhowerjem

Delavski organizaciji, ki sta doslej kritizirali samo administracijo, kritizirata sedaj tudi samega predsednika Eisenhowerja.

WASHINGTON. — Izgledi republikancev, da bi odrgali delavstvo od demokratov, so postali danes še manjši, ko sta obe delavski organizaciji AFL in CIO pričeli kritizirati predsednika Eisenhowerja. Zdjaj je bilo prvokrat, da so velike unije okrcale predsednika Eisenhowerja, odkar so republikanci prišli na vlado. To se je zgodilo v soboto, ko je George Meany, predsednik AFL, kritiziral Eisenhowerja, ker ni "udeležil svoje kampanjske obljube, da bo poskrbel za gotove spremembe v Taft-Hartleyjevem zakonu."

CIO, ki jo vodi Walter Reuther, pa je napadla predsednika zaradi njegove politike glede davkov, stanovanjskih hiš, socialne varnosti in zaradi njegove zunanje politike.

Doslej sta obe organizaciji kritizirali samo administracijo, ker utrudila, zdaj pa prvokrat samega predsednika

Brzinski rekord amer. jet-bombnikov

FAIRFORD, Anglija. — Trije ameriški B-47 jet-bombniki so dosegli na svojem poletu iz Amerike v Anglijo nov brzinski rekord.

Dva teh bombnikov sta potrebovala za polet iz Limestone, Me., do Fairforda pet ur in 36 minut, tretji pa pet ur in 37 minut.

MNENJE BORCEV V KOREJI

Ameriški vojaki se sprašujejo: Kje bodo komunisti neki zdaj udarili?

NEKJE V KOREJI. — Vojaki na fronti nasproti komunistični bojni črti se danes sprašujejo: "Kam neki bomo šli od tukaj?" Poročevalec, ki se mudi pri vojaki na fronti, pravi: "Vse gor in dol ob zakopih se čudoma čudi ameriški vojak: Kam neki bodo komunisti zdaj udarili?" Kljub sedanjemu govorjenju o skorajšnjem koncu bojevanja, je namreč ameriški vojak trdno prepričan, da bo to samo kratko premirje pred pričetkom druge vojne. Nekak mir pred viharjem.

"Kam pojdemo od tod?" me je vprašal 22-letni korporal William L. James iz Wilkesbarre, Pa. "Zdjaj smo spet tam, kjer smo začeli... samo čakamo zopet novega pričetka."

James in njegovi tovariši pravijo: "Seveda smo srečni, če bo ta stvar res končana. — Storili smo, kar nam je bilo ukazano storiti, ne več ne manj. Je bil pač čudna vrsta boj. Ako ostane Koreja razdeljena, bo vlada nekaj časa trpko občutje, lepega dne pa bo zopet izbruhnilo."

Pvt. John P. Galvin iz New Yorka, je rekel:

"Če ni bilo drugega, smo dokazali korejskemu ljudstvu kakor tudi ljudstvom vseh drugih dežel, da se borimo in se bomo borili proti komunizmu. Kajti borili se bomo še, o tem ni najmanjše dvoma. Le s to razliko, da zdaj kje drugod. V Korejo smo prišli in se borili. Naj nas komunisti sodijo po tem"

Pfc. Robert C. Workmaster, 22-letni fant iz Pittsburga, Pa., je dejal: "Kakor je stvar doslej potekala, bi utegnili potekati v nedogled. Zato jo bomo končali."

Česa nam je pričakovali, če dosežemo premirje v dolgi in krvavi korejski vojni

WASHINGTON. — Tu v kratkem navajamo, kaj se bo zgodilo, če bo v Koreji doseženo premirje:

Ko bo premirje podpisano, se bo končalo bojevanje na sedanji 155 milj dolgi bojni črti.

Armada zaveznikov bo ostala v Koreji vsaj dotle, dokler ne bo podpisan mir. To pa utegne vzeti mesece, morda leta časa. Na Japonskem ostane znatna udarna sila. Administracija bo nastopila z vso odločnostjo proti vsaki kampanji, da se pokliče vojaštvo čimprej domov. Draft ali vpoklici pod zastave se bodo nadaljevali, toda so bili že odkrnjeni na polovico (po 25.000 mož mesečno po 1. juliju).

Stroški za obrambo se ne bodo naglo znižali. Še vedno bomo namreč vzdrževali — 1.500.000 močno armado na Daljnem vzhodu in v Evropi. Splošna slika položaja:

VOJASTVO: Sovražnik je v močnih pozicijah, kjer bo ostal, če se bo nadaljevala vojna. Komunisti so v zadnjih tednih zavzeli vitalno važne položaje na Old Baileyju, Vegasu, Carsonu, Bloody in Finger Ridges. Sedanja bojna črta teče skoraj

Čudežna rešitev mlade žene, preko katere je zdrdral cel vlak

ALTON, Ill. — Neka mlada ženska, ki se je nahajala na ozkem lesenem železniškem mostiču, tako imenovanem 'trestle', ko je pridrvel na mostič vlak, se je naglo vrgla med tračnice na železniške prage, na katere se je krčevito stisnila, dočim je osební vlak z osmimi vagoni zdrvel preko nje, ne da bi je najmanj poškodoval.

"Pravi čudež je, da je odnesla življenje," je rekel osupli sprevoznik vlaka ženska, ki je stara 25 let in se piše Mrs. Nancy Lyles, je šla s svojim možem na delo. Mahnila sta jo kar po bližnici preko mostička, ko je za njima pridrvel vlak. Zakonca sta kakor blazna stekla proti drugemu koncu mostiča, kamor je mož tudi srečno prispel, ženič pa je spodrsnilo in je padla. Ko je videla, da ne more izbegniti vlakom, se je krčevito stisnila k pragom ter si s tem rešila življenje.

Mussolinijeva ljubavna pisma

RIM. — Italijansko vrhovno sodišče je odločilo, da vlada ne sme obdržati v svojih arhivih ljubavnih pisem, ki jih je pisaril ubiti diktator Mussolini svoji ljubavnici in metresi Clari Petaci. Kakor znano je bila Clara z Mussolinijem vred ubita, ko sta hotela pobegniti v Švico, in z njim vred obesena za pete.

Preki sod v Albaniji

RIM. — Albanski razim je nad mnogimi albanskimi kraji proglasil preki sod zaradi protikomunističnega upornega gibanja.

Korejci naš morda ne ljubijo, ker je njihova domovina še zmerom drazdeljena. Toda to bo minilo in nič več ne bo prelivana kri ameriških fantov, — vsaj nekaj časa ne. Vse, kar žele ameriški vojaki v Koreji vedeti, je: Kam pojdemo od tu? To je tisto veliko vprašanje vseh vprašanj.

PREDS. SYNGMAN RHEE JE PROGLASIL PREKI SOD

Nujna seja kabinetnih članov s predsednikom Eisenhowerjem zaradi situacije v Koreji. — Južnokorejski predsednik je proglasil nad deželo preki sod ter poklical v domovino vse častnike, ki se nahajajo v inozemstvu. —

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower se je sestel na nujni seji z visokimi uradniki državnega departmeta, ker se je nesporazum med Zdr. državami in Južno Korejo še povečal zaradi predložitve komunistom za dosego premirja.

Tukajšnji vladni uradniki so mnenja, da bodo Južnokorejski poskusili s silo združiti Korejo, če zavezniki podpisajo premirje s komunisti.

Med onimi, ki jih je Eisenhower poklical k nujni seji, so bili sledeči: državni tajnik John Foster Dulles; gen. J. Lawton Collins, načelnik armadnega generalnega štaba, in Frank Nash, pomožni obrambni tajnik.

Komentarja ni...

Bela hiša ni izdala nikakega komentarja o tej seji. Toda poudčeni krogi pravijo, da je bila seja sklicana zaradi silnega nasprotovanja Južne Koreje načrtom za premirje, glede katerih je blizu sporazumu med zaveznicami in komunisti.

Korejska ambasada je objavila v petek zvečer Rheejevo izjavo, v kateri pravi južnokorejski predsednik, da so mirovni načrti Zdr. narodov "nesprejemljivi" za Južno Korejo. Predsednik S. Rhee zahteva umik vseh tujih čet iz Koreje, ameriško-korejski obrambni pakt in pravico Južni Koreji, da poskuša združiti in ujediniti korejski narod.

Predsednik Rhee grozi, da bo ignoriral vsako premirje, ki bi pustilo deželo razdeljeno in kitajske komuniste na korejskem ozemlju.

Izjava korejskega poslanika "Premirje na podlagi načrtov Zdr. narodov je absolutno nesprejemljivo za korejsko ljudstvo", je rekel dr. You Chan ang, korejski ambasador v Washingtonu. "Vzrok za to je, ker so Združene države in Zdr. narodi šli definitivno na rekord rekoč, da se ne bodo nikoli odpovedali ideji upiranja nasilni repatriaciji vojnih ujetnikov."

"Zdjaj pa popuščajte in se uklanjajo vsem komunističnim zahtevam. . . Zelo prozorno zastrti predlogi ne morejo pomeniti nič drugega kot nasilno repatriacijo vojnih ujetnikov."

"Usoda vojnih ujetnikov bo v rokah komunističnih četov in Poljakov, in nikomer ni težko predvideti, kakšna bo ta usoda. Oni bodo enostavno rekli ujetnikom, ki se nečejo vrniti nazaj pod komunistično oblast:

"Ali veste, kaj se bo zgodilo z vašimi rodbinami? Če se nečete vrniti, bodo vaše družine likvidirane." In če se vrnejo, bodo pa sami likvidirani."

Rhee proglasil preki sod SEOUL, Koreja. — Predsednik Rhee je v nedeljo nad vso Južno Korejo proglasil preki sod.

Preklical je vse dopuste južnokorejskega vojaštva kakor tudi odhod petnajstih generalov v Združene države v svrhu študij.

Dalje je poklical domov vse južnokorejske častnike, ki se nahajajo v inozemstvu, med njimi gen. Sun Yupa, načelnika generalnega štaba, ki je začasno v Zdr. državah.

Po nujni seji kabineta je Rhee izdal proglas "Apeliram na korejsko ljudstvo, da se podvrže odlokom vlade. Zdjaj gre za življenje in smrt."

Za časa kabinetne seje je vojaštvo blokiralo vse hodnike, ki vodijo do prostora, kjer se je vršila seja.

Nujna seja kabineta

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower je poslal predsedniku Rheeju nadaljno nujno poslanico, s katero si prizadeva končati trpko opozicijo korejske vlade proti sprejetju mirovnih predlogov, ki bi približno v desetih dneh končali korejsko vojno.

Seja Eisenhowerjevega kabineta je bila tajna, toda gotovo je toliko, da je Eisenhower ponudil korejskemu predsedniku dodatna in nova jamstva ameriške vlade za slučaj ponovnega napada na Južno Korejo.

REVOLTA NA ČEŠKEM

Jugoslovanski tisk poroča o javnem uporu v mnogih češkoslovaških mestih.

BEOGRAD. — Jugoslovanski uradni tisk poroča, da so se v soboto češkoslovaški delavci spopadli s češkoslovaškimi četami v množičnih demonstracijah proti hlapečevanju češkoslovaške vlade Sovjetiji.

Jugoslovanski tisk sporoča, da so te vršile te množične demonstracije proti režimu v mnogih čeških mestih. Časopisistvo je označuje te spopade kot "odprto revolto."

"Borba", uradno glasilo Titove komunistične partije, kvotira Tanjugovo poročilo z Duna rekoč, da se ne bodo nikoli odpovedali ideji upiranja nasilni repatriaciji vojnih ujetnikov.

"Zdjaj pa popuščajte in se uklanjajo vsem komunističnim zahtevam. . . Zelo prozorno zastrti predlogi ne morejo pomeniti nič drugega kot nasilno repatriacijo vojnih ujetnikov."

"Usoda vojnih ujetnikov bo v rokah komunističnih četov in Poljakov, in nikomer ni težko predvideti, kakšna bo ta usoda. Oni bodo enostavno rekli ujetnikom, ki se nečejo vrniti nazaj pod komunistično oblast:

"Ali veste, kaj se bo zgodilo z vašimi rodbinami? Če se nečete vrniti, bodo vaše družine likvidirane." In če se vrnejo, bodo pa sami likvidirani."

Rhee proglasil preki sod SEOUL, Koreja. — Predsednik Rhee je v nedeljo nad vso Južno Korejo proglasil preki sod.

Preklical je vse dopuste južnokorejskega vojaštva kakor tudi odhod petnajstih generalov v Združene države v svrhu študij. Dalje je poklical domov vse južnokorejske častnike, ki se nahajajo v inozemstvu, med njimi gen. Sun Yupa, načelnika generalnega štaba, ki je začasno v Zdr. državah.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Triindvajseta obletnica— V četrtek 11. junija bo ob 8:15 v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Mary Kajic.

Peta obletnica— V turek ob 6:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Angelo Grill.

Cerkveni bazar— Od srede pa do vključno nedelje 14. junija imajo pri cerkvi Marijinega Brezmadežna spočetja na Superior Ave. in E. 41. St. karneval in bazar.

Slovenska pisarna

6116 Glass Ave., Cleveland, O. Telefon: EX 1-2717

SELITVE. Stefan in Kristina Bortscheller sta se preselila iz Californije v Cleveland (1396 E. 53). — Erik Kovačić se je preselil v Washington, D. C. (1503 Monroe St. N. E.) iz Clevelanda.

DAR za Slovensko pisarno. Pevsko društvo "Korotan" je darovalo za pisarno, kjer ima društvo svoje pevske vaje, \$20. — Hvala lepa.

KAMPANJA za Ligo. Ali sem se je spomnil in tudi kaj storil? Danove lahko pošljete tudi preko naše pisarne.

IZREDNI begunski zakon za 240 tisoč beguncev vseh narodnosti bo verjetno sprejet še v tekoči parlamentarni sezoni.

Šesnajstletni sin je pomagal materi pri porodu

HIALEAH, Fla. — Neki 16 let satri deček je v soboto ponoči pomagal svoji materi pri porodu njenega sedmega otroka, ker ni bilo ob času zdravnika, oče pa je bil prenervozen in pre-zburjen, da bi ji mogel pomagati.

Guy Goodman, najstarejši sin Mrs. Vincent Gillem, ki je zdaj drugič poročena, je rekel, da je vedel, kaj mu je storiti, ker je bil pred časom zaposlen pri nekem veterinarju ali živino-zdravniku.

Mati in dete sta zdrava.

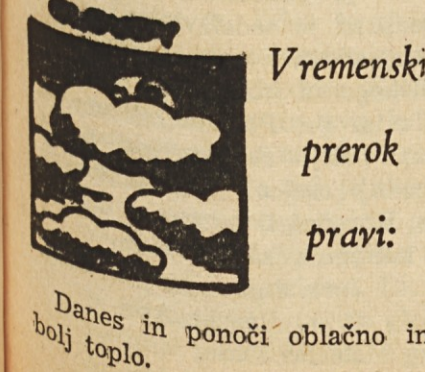
NAJNOVEJŠE VESTI

PANMUNJOM, Koreja. — Zaveznicí in komunisti so danes podpisali sporazum za izmenjavo ujetnikov korejske vojne, s čemer je odstranjen zadnji zadržek premirju tri-letne vojne. Zdjaj pričakujejo, da bo temu podpisu kmalu sledil podpis premirja samega. Prav tako je pričakovati, da bo ta podpis razburil vso Južno Korejo ter povzročil tam silno reakcijo.

HONG KONG. — Komunistična New China News Agency je sporočila, da sta rdeča Kitajska in Francija podpisali medsebojno trgovinsko pogodbo, ki krije za 28 milijonov dolarjev trgovine. — (Zmerom lepše! . . .)

ARCADIA, Neb. — Tukaj je zadel neko farmsko hišo, v kateri je bilo deset ljudi, silen vihar. Vseh deset je bilo ubitih, hiša pa izravnana z zemljo.

WASHINGTON. — Komisija za atomsko energijo je sporočila, da se deluje zdaj z vso naglico z izdelovanjem hidrogenskkih bomb, atomskega orožja pa je toliko, da je pričelo pri-manjkovati skladišč zanj.

Vremenski prerok pravi:

Danes in ponoči oblačno in bolj toplo.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debeyec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

33 No. 112 Mon., June 8, 1953

Dvoje mnenj

V Združenih državah in po vsem svetu vlada danes veliko zanimanje glede različnega mnenja v zunanji politiki med predsednikom Eisenhowerjem in senatorjem Taftom.

Dne 26. maja je namreč v Cincinnati na konferenci kristjanov in judov prebral sin republikanskega voditelja Roberta Tafta očetovo izjavo glede zunanje politike. Taft je splošno znan kot mož odkritega in odločnega značaja, ki pove svoje mnenje naravnost brez ozira na desno in levo tako, kakor misli, da je prav. Taft je izjavil sledeče:

Združene države ameriške imajo malo močnih in voljnih zaveznikov. Najmanjša kretinja Rusije preplaši Francijo in Anglijo, da skušata obe državi obnoviti svoje trgovske zveze s Sovjetsko Rusijo. Organizacija Združenih narodov je preslabotna in sama v sebi nesposobna, da bi ostrušila in zavrnila napadalca. Prišel je čas, da Združene ameriške države pregledajo in preusmerijo svojo zunanjo politiko. Potrebna bi bila nova konferenca svetovnih držav, ki bi izdelala nov pravilnik Združenih narodov.

Da je ustanova Združenih narodov nesposobna varovati mir in zavarovati narode pred napadalci, temu je dokaz dejstvo, da so Združene države ustvarile izven organizacije Združenih narodov severo-atlantsko zvezo.

Če so naši zavezniki nezadovoljni z našim vodstvom, pustimo jim, da si drugače pomagajo.

Nato je dobesedno izjavil: "Jaz mislim, da moramo pozabiti na Združene narode, kolikor se tiče vojne v Koreji. Mislim, da moramo sedaj na najboljši način izvesti mirovna pogajanja, če pa ne uspejo, potem pa povejmo Angliji in svojim zaveznikom, da se umaknemo od nadaljnjih pogajanj v Koreji."

Dne 25. junija letos bo preteklo 3 leta, kar Amerikanci prelivajo svojo kri v korejski vojni, toda dejansko smo tam, kjer smo bili pred tremi leti. Taft je jasno povedal, da so krivi naši zavezniki, da v Koreji nismo dosegli drugega, kot da smo ustavili napad komunistov. Ni dvoma, da je bil vojaški položaj na bojišču nekajkrat tak, da bi bili mogli doseči zmago in sovražnika vreči v Korejo, da pa so naše generale pri tem zavrele intervencije zaveznikov.

Sedaj nastane vprašanje: Ali naj naši vojaki še dolga leta prelivajo svojo kri v Koreji, ne da bi smeli izvojevati zmago, ali pa naj dosežemo mir na ta način, da priznamo komunistom severno Korejo, kar bi pomenilo, da vojska lahko izbrune ponovno vsak trenutek. Ali naj radi tega Amerika vzdržuje potem še naprej tam močno vojsko in plačuje vse ogromne stroške v nedogled?

Za vsakega človeka je jasno, da vodi vojno v Koreji Sovjetska Rusija, ki sedi v Združenih narodih. Severni Korejci, ki so bili le orodje Sovjetske Rusije, so bili označeni kot napadalci, Rusije, ki je vse vojne kriva, pa Združeni narodi niso upali označiti kot povzročitelja napada. Glavni napadalec sedi kot vrhovni sodnik v UNO. Zdaj naši zavezniki celo žele, da bi komunistična Kitajska dobila sedež v Združenih narodih, kar bi bila nagrada za napad. V takih razmerah je jasno, kar je povedal Taft, da ta organizacija ni sposobna preprečiti vojne in napada.

Pa tudi če se sklene na Koreji mir pod pogoji, ki ne bodo častni za nas, ali bi bil s tem dosežen mir? Komunistična Kitajska bi po miru imela na razpolago nad en milijon izvežanih vojakov, ki jih bo kaj lahko vrgla v Indokino. Tam se Francozi že pripravljajo, da pobašejo svoje kovčge, odidejo domov ter prepuste deželo komunistom. Če dobe ti v roke še Indokino, potem pride na vrsto Indija. Če bo hotela Amerika to preprečiti, bo morala vreči zopet pol milijona vojakov v Indokino in korejsko bojišče bi se obnovilo drugod pod slabšimi pogoji. Taft misli tako kot McArthur in drugi naši generali, da moremo doseči mir le z odločnim nastopom proti komunistom, ker le ta more preprečiti svetovno vojno.

To se zdi, da so glavne misli v Taftovih izjavah. Časopisi poročajo, da se s Taftom strinja večina republikanskih senatorjev in kongresnikov. Taft in njegovi pristaši se dobro zavedajo, da brez odločnega koraka na Koreji pademo nazaj v Trumanovo politiko popuščanja in to bi znalo pri prihodnjih volitvah zelo škodovati republikanski stranki.

Na Taftove izjave je odgovoril predsednik Eisenhower na časnarski konferenci dne 28. maja. Izjavil je, da ne odobrava Taftovega stališča. Predsednik je priznal, da bi brez zaveznikov imeli bolj svobodne roke v Koreji. Vedno je težko najti med več soudeleženci edinstvo glede nastopa, toda mi ne moremo ohraniti sodelovanja z zavezniki na drugih toriščih svetovne politike, če gremo svojo pot na enem kraju. Vsa naša politika sloni na temelju, da nobena država na svetu ne more živeti sama. Mi moramo imeti zaveznike, s katerimi je treba doseči vsaj v poglavitnih vprašanjih edinstvo.

Če premišljamo izjavi obeh državnikov, moramo priznati, da imata oba prav, vsak na svoj način. Teško si moremo misliti, da bi bil podal Taft svojo izjavo, da bi otežkočil Eisenhowerjevo stališče. Zdi se, da je imel Taft pred očmi

en cilj: Da bi s svojo izjavo okreplil položaj predsednika na prihodnji konferenci na Bermudih. Tu se bo Eisenhower kaj lahko skliceval na mnenje Tafta, senatorjev in ameriškega ljudstva, da Amerika noče več politke popuščanja. Vsekakor je Taftova izjava velik opomin Franciji in Angliji, ki ga ne bodo mogle prezreti.

Lasallski glasovi in odmevi

(Piše Matevž iz "Sunny Spot City-a")

La Salle, Ill. — Že večkrat sem čital in tudi v pogovori čul, da se bolnikom po državnih bolnišnicah za slaboume, nerivozne in druge take bolnike, ne zgrabijo duševno ravnateljice, marsikje slabo godi. Pritožujejo se navadno, da se za nje dosti ne menijo ne zdravniki, ne strežniki, ne bolničarke, da bi jim res skušali postreči, kakor njihovih bolezenskih slučajih zahtevajo. Dlje se pritožujejo, da jim ne servirajo dobre hrane in da jih večkrat silijo jesti jedila, ki jih ne ljubijo in jim ne ugajajo. Tudi se sliši pritožbe, da jih pretepajo po takih zavodih strežniki in drugi.

Pri normalnih ljudeh največkrat take pritožbe naletijo na gluha ušesa. Ljudje si pač mislijo, da bolni na umu, ali pa nervozni ljudje so največkrat pod utisom, da jih vse zaničuje in vse preganjajo in pod takimi utisi si delajo sodbe, ki nimajo podlage. Morda je res to pri marsikateremu takemu bolniku. Tudi bo res, da so nekateri poredni in da jim ni mogoče ustreči, pa naredi za nje kar koli že hočeš. Taki tipi se dobijo na eni in drugi strani. Vendar bolnikom je treba bolj prizanašati, že iz usmiljenja, ker so bolniki. Strežniki in drugo osebje, ki so zdravi, bi morali imeti več obzira in bi morali upoštevati, da imajo opravka z bolniki, če bi bili zdravi, bi ne bili tam. Vse to je treba upoštevati, da človek dobi vsaj malce nekaj pravičen pogled v te zadeve. Ni vse res, kar se trdi na eni strani, pa ni vse res na drugi strani.

Neki John J. Masters iz Jolietta, se je te dni oglasil v državni hiši guvernerja Williama G. Strattona v Springfieldu, Ill. in je glede tega podal guvernerju zanimivo poročilo. Masters je dejal guvernerju:

"Kar sem jaz videl v državni bolnišnici v Manteno, bi o tem lahko napisal precej obširno knjigo. V bolnišnici sem šel 7. februarja radi moje popolne živčne razrahlanosti. Iz bolnišnice sem bil odpuščen 31. marca."

Guvernerju je pokazal zdravniško spričevalo, ki izjavlja, da je sedaj v popolnoma zdravem duševnem in zdravstvenem stanju. Masters je eden izmed 60 oseb, ki so posejle tekom enega tedna guvernerja Strattona, ko je imel ta en teden takomenovan "open-house" v državni hiši za razne pritožbe. Med drugimi je Masters povedal guvernerju še to le:

"Hrana v bolnišnici je bila slaba, slabo pripravljena, neokusna in največkrat servirana kar mrzla. Strežniki in bolničarke so silile bolnike, da so tako hrano živili. Tako ravnanje ima slab učinek duševno in zdravstveno na stanje bolnikov. Nad bolniki so se znašali tudi drugače, včasih so jih tudi pretepali. Bolničarke, strežniki in zdravniki niso kazali nobenega zanimanja za bolnike. Včasih vzame mesece, predno se bolniku dovolj sestane z zdravnikom bolnišnice. Strežniki vedo več o bolnikih, kakor pa ve zdravnik."

Masters je dejal dalje guvernerju, da nekateri vposlijenci pridno vršijo svoje dolžnosti in da uvideva, da je njihova plača prenizka, zato je tudi pomanjkanje bolničark in drugega osebja v takih bolnišnicah.

Masters je dejal, "da mu je guverner obljubil, da bo probleme v državnih bolnišnicah proučil in da bo zadeve osebno preiskal."

To je zanimiva novica. Velikokrat se čuje o takih proble-

mih. Torej v tem slučaju je prišlo to na uho guvernerja. Ta je obljubil preiskavo. Se bo videle, ali bo kaj izboljšanja. Bolnišnice so tu, da strežijo ljudem v potrebi bolezi. Zato plačujemo državi davek, s katerim bolnišnice država žida. Koncem koncev je vse to naša zadeva zato se je treba tudi za njo zanimati. Ljudje, ki vodijo te zavode so prav za prav ljudski služabniki, mi davkopačevalci jih plačujemo, ne za to, da bi bolnike pretepali in zlorabljali, ampak da bi jim stregli in služili. Kadar kdo ve za kak tak slučaj, ga naj kar na glas pove, pa tako, da ga bodo prava ušesa slišala.

Zanimivo je poročilo iz Springfielda tudi o izplačanju obresti, ki jih je država Illinois plačala pred kratkim v znesku \$25,543,000.00 od bondov, na katere si je država izposodila 385 milijonov dolarjev, da je plačala vojakom, ki so služili v drugi svetovni vojni, vojaški bonus. Bondi bodo dozoreli, ena serija leta 1960, druga pa leta 1972. Ta dolg se je znižal, a ga je z obrestmi vred še vedno okrog 334 milijonov dolarjev. Tudi to gre iz davkov. Vojne nas precej stanejo na vseh koncih in krajih.

— Kdaj bo vojne konec v Koreji? To vprašanje se pogosto čuje v ameriški javnosti, tako pri naš, kakor drugod. Odgovora na to nihče ne ve. Vojne bo konec, kadar bo komunistom tako kazalo, prej ne. Ko človek včasih poslušajo pogovore o tem, nekateri skoro izjavljajo, kakor da so Združeni narodi krivi tega, da je prišlo, do kar je prišlo v Koreji. Taki pač niso z odprtimi očmi sledili dogodkom, ne v zadnji svetovni vojni ne preje, niti ne sledijo dobro dogodkom v sodobnosti.

Kdo pa je je kriv vojne v Koreji? Ali Amerika? Kdo more kaj takega trditi ali misliti? Kdor tako misli ni mnogo Ameriki naklonjen.

Ali niso bili ravno komunisti tisti, ki so obončili severne Korejce in jih poslali preko črte v južno Korejo, za tem, ko so Amerikanci odtam odhajali. Načrt Južno Korejo, saj ne bo nihče ugovarjal in tako bi komunisti sedeli v vseh strateških točkah ob azijski obali, odkoder bi kovali nove načrte, kako prodreti dalje na razna tihomska otočja.

Slehermi dan je bolj jasno, da je ravno Amerika vse predolgo prizanašala komunistični agresivnosti. Pogledjte samo ta le dejstva: Rusija je pristala še v Jalti, da bo dala narodom priliko samoodločevanja, tako na Poljskem in drugod, kjer je imela kaj zasenega ozemlja. Ali je le v eni taki deželi izvršila, kar je obljubila? Amerika pa je na drugi strani obljubila Filipincem samostojnost in neodvisnost in jo je tudi dala leta 1947. Celotna Anglija je svojo obljubo držala v Indiji. Sovjetska zveza pa nikjer, ampak je šla še dalje, zasedla je Čehoslovaško, Ogerško, Romunijo, Bolgarijo, pa še danes sedi tam z najstrožjo diktaturo. In čez Sovjetsko zvezo se nekateri dopisniki nikdar ne pokregajo, ampak čez Ameriko se, češ, kaj išče tam, kaj dela tam? Kaj dela? Zaustavlja ga dolgo zalego, ki se počasi tudi protinam bliža. Škoda le, da jo ni preje začela. Veliko je Amerika že zamudila!

Kdo je torej vreden obsojanja? Naj kdo trdi tako ali tako, moje prav resno mnenje je, komunisti ne bodo dali svetu mir,

Premočni so! Predolgo se jim je prizanašalo. Ostali svet pa se komunistične more ne bo rešil samo z besedami, ker besede take ali take pri komunistih nič ne zaležejo. Komuniste ne razume le tedaj, kadar ga čofneš pošolcem, ki so še živi, pošiljam lepe pozdrave.

Pozdrave prijateljem

Colorado Springs, Colo. — Dobil sem sporočilo, da mi je naročnina potekla. Prav lepa hvala, da ste me spomnili, ta mi vsaj meni ni treba na to misliti. Pošiljam vam naročnino za celo leto, ker se mi je list tako priljubil, da ga bom bral, dokler mi bo le vid dopuščal. Ameriško Domovino

Najstarejšo tovrno ladjo dvigajo

Plula je baje okrog leta 230 pred Kr. roj. iz Grčije v Francijo

Iz Marseilla poročajo, da so začeli z morskega dna dvigati tovrno ladjo, ki je v tretjem stoletju pred Kr. r. plula iz Grčije v Francijo. Pravi, da je to najstarejša tovrna ladja, kar so jih doslej našli. Njeno dviganje finansira francosko Nacionalno geografsko društvo, vodi pa ga neki francoski mornariški oficir. Francoska javnost se za to delo zelo zanima. Potapljači so ugotovili, da je bila ladja za takratne čase zelo velika. Dolga je bila 30 m in v njej je bilo prostora za 50 vagonov blaga. Iz nje so že dvignili nekaj tisoč antičnih vrčev z dvema ročema in širokih glinastih žar. Nekateri vrči so bili dobro zamašeni in v njih so našli nad 1700 let staro vino. Mnogi prijatelji zlahkne vinske kapljice se zanimajo za to staro vino.

Po znakih na vrčih sklepajo,

berem z veseljem in zanimanjem, ker ima vedno dosti novice, pa tudi kaj zabavnega, da se nasmejem do srca.

V Ameriki sem že od l. 1898, doma pa sem iz Zagradca-Fuzin. Vsem prijateljem in sošolcem, ki so še živi, pošiljam lepe pozdrave.

John Godec, st.

Zahvala

Cleveland, O. — V dolžnost si štejem, da se iskreno zahvalim Mrs. Kovač za lep večer, ki mi ga je pripravila za moj 52. rojstni dan v krogu dragih prijateljev. Hvala lepa za vsa darila, cvetlice in voščila. Naj vsem ljubi Bog tisočkrat povrne!

Lojzka Trpin.

Poročilo odbora za nabiranje prispevkov za gasilski in prosvetni dom v Slavini

Euclid, Ohio. — Naj pojasnimo, da so prispevki vknjženi po vrstnem redu nanašajoč se na prispevano vsoto. Rečimo, da je nabiralec poslal, tajniku odbora denar in imena darovalcev z različnimi vsotami, naj vsak gleda za svoje ime pod rubriko vsote, ki je označena zgoraj. Najlepšo zahvalo izrekamo vsem darovalcem kakor tudi nabiralcem prispevkov. Iskrena hvala vsem društvom, organizacijam in ustanovam, katere so se odzvale s prispevkii.

Daj sedaj je bilo nabranega in so prispevali sledeči: Po \$150.00, Joseph Zele sr., \$137.55 čisti preostanek od predvajanja premičnih slik v Barbertonu, Ohio. Slike je predvajal John Žigman, ki jih je posnel po raznih krajih Slovenije za časa obiska leta 1951. Za krasen uspeh te prireditve gre v prvi vrsti zahvala rojstvom v Barbertonu, kateri so prireditve pripravili. Pri prireditvi so sodelovali: Mr. in Mrs. Jacob Penko, Mr. in Mrs. Frank Čič, Mrs. Frances Šabec, Mr. in Mrs. John Klančar, Mr. in Mrs. John Mišič, Mr. in Mrs. Joseph Križaj, Mr. in Mrs. Joe Biščak in še nekaj drugih. \$100.00 John in Mary Žigman, \$50.00 Slovensko samostojno društvo "Domovina" v Barbertonu, Ohio, po \$20: John in Betty Šore, Race Dairy Euclid, O., \$15: L. in H. Zele, Jos. Zele jr. Suthan in Justine Girod in Slovenski delavski dom na Prince Ave., \$13.45 protovoljni prispevki nabrani v Girard, O. Češ priilki predvajanja premičnih slik, po \$10.00 Društvo Slova št. 14 SNPJ, Društvo št. 386 SNPJ, Slov. pevski zbor Slovan, Gospodinski odsek Slov. delavskega doma na Prince Ave., Jennie Žigman (Kramarjeva iz Selc), Frank in Karolina Žigman, Louis Boštjančič, Anton Penko, Joseph Šeme, John Drenik, August Kalandar, Boyer Town Burial Casket Co., Joseph in Mary Medvedšek namesto cvetic za

pokoju mamo in staro mamo Pepco Medvedšek, umrlo v Zabji vasi pri Novem mestu, istokoko namesto cvetic za pokojno Pepco Medvedšek, Frank in Josephine in sinček Mezget. Po \$60.00 Joseph in Mary Medvedšek.

Po \$5.00 Federacija SNPJ dr. za Severni Ohio, American Yugoslav Center Euclid, O., Gospodinski odsek A. Y. C., Slov. delavski dom Collinwood, O., Slov. pevski zbor Adrija, Društvo št. 518 SNPJ, 126 SNPJ, 322 SNPJ, 247 SNP, 53 SNPJ, 559 SNPJ, 129 SNPJ, 47 ABZ, 29 SDZ, J. Mršek, M. Klemen, Neimenovan, Frances Šabec (Kališterčeva), Frank Kosec, Frank Slejko, Neimenovan, Mr. in Mrs. Joseph Škerl jr., John Krnel, Anton Semec, Frank Bole, Jakob Kapel, Anton Fatur, Frank in Marta Koss, Andrej in Mary Bole, Louis in Mary Stopar, Jakob in Elizabet Bergoč, Joseph Zadnik, Mr. in Mrs. P. Mezege sr., Anton Aucin, John Ludvik, Mrs. J. Tratnik, George Zorman, Frank Ipavec, Pavel Česnik, John Česnik, Tom Milharčič, Mrs. J. Glazar namesto cvetic za pokojnim Pavel Zele iz Koč, Mrs. John Sorz namesto cvetic za pokojnim Frank Jelarčič, Toni Bole, Janko Rogelj, Frank Samsa, Frank Kovach, William Schutt, Anton Zorko, Janko Robič, Frank Derdič, Joseph Pulc, Norman Prijatelj, John Lekar jr. Charles Zele. Po \$4.00 Anton Plut, Jakop Mantz in Frank Klementz. Po \$3.00 Mr. in Mrs. Mirko Rehar, Viktor in Ana Slavec, Mike Ludvik, Anton Boršnar, John in Kati Gorjanc, Andrej in Terezija Gorjanc, Theodor Kircher sr., Theodor Kircher jr., Martin Pesek, Milan Medvedšek, Mr. in Mrs. Frank Segulin, Prijatelj, James Hočevar, Frank Cimperman, William Suhadolnik, Viktor J. Semrak, Frank Česnik, Edvard Hrib. Po \$2.00 dr. 476 SNPJ., Jacob Gorup, Philip Stavar, Mrs. Jennie Jordan, Frank Arnsek, Peter Segulin,

lin, Ivanka Dedek, Matija Krnel, John Dekleva, Joseph Durn, John Česnik, Frank Tegel, John Tanko, Gregor Bergoč, Stanko Bergoč, John Česnik, Stumber Dalet, Neimenovan, William Gubanc, Joseph Doljak, Frank Gorjanc, Neimenovan (po \$2.00) Rajer Rudolf, Mary Nikolas, John Hodnik, Anna Sterle, Stanley Mihelčič, Frank Aucin, John Troha, Max Traven, Frances Krebel, Louis Hafner, Teodor Hartman, John Starman, Anthony J. Mezege, Frank Žun, Anton Bragoličič, Dave Kohl, Andrej Valentinčič. \$1.50 Louis Rolih, po \$1.25 Rudolf Pesek. Po \$1.00 Mr. Šircel iz Midway, Pa., Andrej Zalar, H. M. Bosten, Ernest Slokar, J. C. Medves, Frank Jakomin, Anton Mihelčič, R. E. Godfrey, Louis Meden, Joseph F. Leskovec, Joseph Kušar, John Miklavčič, John Petrič, Charles Vrtovšnik, Henry C. Madez, James Kočevar, Joseph Pajk, Stefan Kozlov, Fred Martin, Tony Zadel, John Zalar, Tony Mršnik, John Mulec, Anton Pušnar, Dick J. Kusa, Andrew Zakrajšek, Rudolf Skebe, William Bradac, Willard Treckett, Ignac Klopočič, Jakob Rojes, Tony Jevce, Louis Zupančič, Peter Kotorac, Ernest Zdešar, John Nose, John Hegler, Joseph Stembal, Leonard Zeigler, Frank Poje, Tony Milavec, John Babič, Anton Šurber, C. Wick, Andrej Rijavec, Ladi Mandel, Louis Trent, Joseph Modic, Al Jelarčič, Lavrene Aucin, Anton Cerkenik, Anthony F. Debelak, James T. Milli, Mary Gerse, Edy Popovičič, H. Soedfad, S. Herzel, Matt Korsic, Ann Popovich, Barbara Gerl, Jack Royce, John Robič, Ann Karlovic, Joe Kovačević, William Kurtović, Barbara Baran, T. Kapel, G. Maroit, Frank Baker, Adelina Cecelic, Frank Prsek, Ludvik Prosen, Louis Godec, Frances Fabjan, Joseph Markovec, Frank Novak, Joseph Mekinda, Anton Aucin jr., John Regustni, Louis Urbančič, Luka Česnik, Mart. Vatovec, Josephine Grlca, Frank Gustiničič, Anton Vatovec, John Faljančič, Frank Mihelič, Joseph Kurent, John Koss, Andrej Gorjanc, Louis Lemut, Karel Samanič, John Lužar, Frank Milavec, Anton Nagoda, Matt Zadnikar, Matt Zaurbi, John Skufca, Joseph Piskur, Matt Kogovšek, Blaž Novak, John J. Gabrenja, Anton Anžiček, Matt Urbas, Anton Jurca, Veronika Cedilnik, Rudolf Potočnik, August Platt, Frank Krese, J. Hočevar, Joseph Koric, Albin Serdoner, Martin Vastovec, John Vrh, Leo Kresевич, John Kresевич, John P. Tasterlic, Frank Zadnik, Frank Majcen, Joseph Rolih, Joseph Tomšič, (po \$1.00) Joseph Bartol, Anton Jelarčič, Mika Vičič, Mrs. Nick Magovash, John Hrovatin, Tony Kalister, Fred Krečič, Rose Vastovec, Stefanija Mahnič, Frank Kapp, Joseph Kovačič, F. J. Arch, John Jergel, Joseph Pavelič, Steve Predovič. Po 50c John Krantz, John Vitelic, John Zehel, August Cebron, Joseph Hočevar, John Kocjančič, Anton Slama, John Grill, Rudolf Rozman, Anton Klenak, Frank Prosen, Mrs. Antonija Počkaj, Jakob Bergoč, Frank Zadnik, Jacob Savar, Mary Dodič, Frank Podboršek, Valentin Kuhar, Neimenovan, Joseph Mrsnik, Joseph Boštjančič, Joe Delost, Anna Guryek, Edw. Leskovec, Joe Post, John Mramor, Louis Rolih.

Še enkrat najiskrenejša hvala vsem, kateri ste darovali, kateri ste delali ali na kakoršenkoli način pomagali do tega lepega uspeha.

Če je še kateri pripravljen podpreti in sodelovati s svojimi prispevkom v pomoč novega gasilskega in kulturnega doma v Slavini pri Postojni, Slovenija, naj pošlje svoj prispevek na spodnji naslov. Vsak prispevek je dobrodošel.

Iskrene pozdrave vsem
John Žigman, taj. in blag.
20713 Recher Ave.,
Euclid, Ohio.

“SLOVENIJA” IZHAJA
DVAKRAT NA MESEC
KOT PRILOGA
AMERIŠKE DOMOVINE

Leto IV.

Številka 11

SLOVENIJA

GLASILO SLOVENSKE KRŠČANSKE DEMOKRACIJE

DOPISI ZA
“SLOVENIJO”
NAJ SE POSILJAJO
NA NASLOV:

“SLOVENIJA”
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Prelat dr. A. Odar in politika

(Ob nenadni smrti tega odličnega slovenskega moža smo prejeli od našega argentinskega dopisnika naslednji članek, ki ga objavljamo v počastitev rajnega prelata.)

Pokojni prelat dr. Alojzij Odar se z dnevno strankarsko politiko ni pečal. Je bil sicer zvest član Slovenske ljudske stranke, ni pa delal v njenih odborih. Strankinim funkcionarjem pa je bil vedno na razpologo z navseti in s konkretnim delom.

Kljub temu, da ni hotel sprejeti raznih ponudbah mu mest v strankini organizaciji, je bil dr. Odar mogočna osebnost v slovenskem političnem življenju. Bil je naš ideolog ne samo na verskem in kulturnem, marveč tudi na političnem polju. Politike rajnik ni umeval v omenem ozkem strankarskem pomenu, kot se navadno umeva, ampak politika mu je bilo posredovanje in propagiranje načel, ki naj bodo temelj za ustvaritev javne blaginje. Ta načela pa so krščanska načela — in za katoličana katoliška načela. Skozi prizmo teh načel je pokojnik opazoval in vrednotil vse naše politično delo in ga tudi — kadar je bilo potrebno — kritiziral in usmerjal.

Dr. Odar se je v svojih številnih delih, ki jih je napisal, pečal tudi s politično ideološkimi vprašanji. Naj omenim posebej knjigo “Okročnica Leona XIII. o krščanski državi,” pravi kažipot vsakega krščanskega državljanca. V raznih revijah in časopisih pa so raztreseni številni članki, kjer z načelnega stališča presoja politično delo.

Naj tu omenimo nekaj misli, ki jih je dr. Odar napisal v “Oznamilu” (št. 161): “Cerkev ne ukazuje, da bi morali katoličani pripadati isti politični stranki ali da bi morali imeti iste napore o narodnih, državnih ali meddržavnih politikah. Cerkev kot učiteljica razodeže vere in pravosti samo uči, da katoličani ne smemo sodelovati pri taki stranki, ki gaji vero ali pravost ali je sovražna Cerkvi. Voliti moramo take zastopnike, ki dajejo poroštvo, da se bodo spoštovala verska in pravna načela ter da se ne bo omejevala svoboda katoliške Cerkve.”

“Če zmogore pomembno lastno politično stranko, je poroštvo, da se bodo verska in pravna načela spoštovala, navadno bolj močno.”

“Politika pa obsega poleg načel mnogo stvari, ki prepuščajo razne rešitve, ne da bi bila prizadeta verska ali pravna načela. Zato je mogoče, da imajo katoličani istega naroda po več političnih strank...”

“Ideal je seveda, da imajo katoličani le eno politično stranko. Kjer je tako, so navadno katoličani tudi v stvarih, ki se bolj neposredno tičejo vere in pravosti, bolj enotni, kakor pa tam, kjer so politično razbiti.”

Prelat dr. Odar je slovenski politični stvari ogromno koristil tudi kot predsednik Katoliškega tiskovnega društva, ki je izdajalo ves vodilni slovenski katoliški tisk. Ta tisk je neposredno in posredno podpiral politične zahteve SLS in njeno borbo za doseg tega zahtev. Dr. Odar je bil tisti, ki je — ne glede na najtežje posledice, ki bi ga lahko zadele — dal nalog “Sloven-

cu,” naj objavi poročilo o zborovanju slovenskih političnih zastopnikov dne 3. maja 1945 na Taboru in objavi oklic o ustanovitvi narodne države Slovenije.

Ko je poverjenstvo SLS v Argentini organiziralo za slovensko mladino politični tečaj, je bil dr. Odar tisti, ki je na tem tečaju prevzel najtežja, načelna predavanja (o politiki, o politiki in svetovnem nazoru, o državi). Govoril je samo enkrat, in sicer je imel naravnost klasično predavanje o tem, kaj je politika. Ko bi bil moral govoriti drugič (24. maja), je bil — mrtev.

Slovensko krščansko - demokratsko politično gibanje, in zlasti predstavnica tega gibanja — Slovenska ljudska stranka, čuti, da so s smrtno dr. Odarja izgubili močno oporo v svojem delu. Ni več močnega usmerjevalca in pridnega delavca, ki bi pomagal reševati naša politična vprašanja in vzgajati našo mladino tudi na tem polju.

Bog bodi milostljiv plačnik pokojnemu prelato dr. Odarju. Nam pa Bog pomagaj, da se bomo držali pokojnikovih smernic ter da bomo v bratski edinosti skušali doseči svoje cilje tudi na — narodno političnem polju.

Sm. R.

Sijajni delavci

Tole je dobesedno prepisano iz Ljubljanskega dnevnika od 11. maja 1953:

Ob Titovi cesti gradi naše gradbeno podjetje “Gradis” veliko stanovanjsko hišo. Že več dni opazujem skupino delavcev, ki delajo navadno v južnozahodnem kotu gradbišča. Osem ali devet jih je, vsi so mladi, čvrsti, živahni. Enil “delajo” s krampi, drugi z lopatami, delajo pa tako, da se ne smemo čuditi, da stane trisobno stanovanje približno dva in pol milijona. Navadno “delajo” tako, da bi prav za prav niti za kruh ne zaslužili, če bi bili plačani po učinku njihovega dela. Sedst ali sedem jih stoji s cigaretami v rokah v živahnem pomenku, eden, kvečjemu dva pa počasi dvigata kramp ali mečeta z lopato prst v samokolnico. Tisti, ki dvakrat ali trikrat zamahne s krampom, potlej nehaj, si priže cigareto in poseže v pomek, nato spet nekajkrat zamahne s krampom. Tako se vrste počasi, da se ja ne bi utrudili.

Gledam jih in si mislim: če bi takole delali v Ameriki ali kjerkoli drugod po svetu, bi bilo njihovega “dela” kaj hitro konec. Kapitalistični gospodar bi jih nagnal, da bi brezposelnj pritiskali na kljube in stradali. To tako govoro in pišem o stornitvi dela, toliko poudarjam, da je prav v tem bistvo naših naporov. Takšni primeri norčevanja iz dela in delovne storilnosti, kakršen je na gradbišču ob Titovi cesti, pa nam kažejo, da praktično mnogo premalo storimo, da bi se pri nas delovna storilnost povečala. Kdor se sam ne zaveda, kakšen bodi odnos do dela, ga je treba s primernimi ukrepi o tem poučiti.

Tako opis. Svojčas je bilo drugače. Časopisi niso pisali niti o “odnosu do dela” niti o “storilnosti,” pa smo obo poznali,

Komunisti v Jugoslaviji so se pri iskanju formule, ki bi radi vanjo spravili njihove vrste komunizem, zaverovali tudi v besedo: komuna. Naredili so iz tega pojma neko idealno sliko krajevnih gospodarskih edincev (vasi, občine, okraja itd), ki naj bi ljudje v njej živeli kakor v neki veliki družini. Tam naj bi bilo vse skupno, proizvodnja in konsum, tam naj bi vsak član komune delal za vse, komuna pa skrbelaj za njihovo do groba. Vsi naj bi bili enaki v pravicah in dolžnostih.

Tej zamisli na ljubo so začeli razkrajati državni organizem z geslom, da naj država “odmre.” Začeli so uničevati ruski način komunističnega gospodarstva; vpeljali so vsaj deloma svobodni trg, podjetja so pa izročili v upravo tistim, ki pri podjetjih sodelujejo kot delavci in uradniki. Vmešavanje države v gospodarstvo pa hočejo omejiti, kolikor se le da. Pred očmi jim pleše neke vrste popolni gospodarski liberalizem, seveda v rdeči obleki.

Kot so svoj čas pristaši popolnega gospodarskega liberalizma naslonili svoje teorije na osnovno misel, da je človek sam po sebi in po svoji naravi dober, da radi tega ni storil nikomur ničesar hudega in da se bo vse življenje razvijalo v popolni harmoniji, tako so tudi jugoslovanski komunisti oprli njihovo zamisel o komunizmu na trditve, da se jim je že posrečilo “zgraditi” nov komunistični rod, ki ga preveja “socialistična zavest.” Ta socialistična zavest bo dala, tako so mislili, prekvašenemu jugoslovanskemu človeku pravo spoznanje, t.j. da bo imel vse za dobro, kar bodo trdili komunisti, in pravo razumevanje za vse žrtve, ki jih bo od njega zahtevalo Titovo eksperimentiranje v gospodarskem in socialnem življenju.

Ta socialistična zavest, ki bi morala biti temelj za izpeljavo vseh gospodarskih in socialnih načrtov komunistov v Jugoslaviji, pa je na kurjih nogah, pogosto pa je sploh ni nikjer. Komunisti v Jugoslaviji so morali to že ponovno priznati. Tudi na zadnjem ofarskem kongresu v Ljubljani je bilo o tem dosti govorjenja.

Komunist Kavčič se je n. pr. spravil na upravljanje podjetij, ki jih sedaj vodijo delavski sveti, ki so izvoljeni od delavcev, zaposlenih v posameznih podjetjih. Delavski sveti in njihovi organi bi morali biti cvet proletarcev, njihova “socialistična zavest” bi morala biti vzor vsem drugim delovnim množicam. Delavski sveti pa se za take komunistične zamisli zmenijo zelo malo: ali se za podjetja sploh ne brigajo ali pa gledajo, kako bi pri podjetjih čim več zaslužili, pri čemur se pa prav nič ne ozirajo na interese skupnosti. Ne briga jih komunistična politika, ne brigajo jih socialne naloge, ne briga jih splošno blagostanje, iščejo povsod samo svoje osebne in kvečjemu še lokalne koristi. Tako toži komunist Kavčič: “Pojem delavskega upravljanja se je začel ponekod zoževati na področje neposrednih operativnih in tehničnih nalog.” Kapitalisti so bili po Kavčičevem mnenju drugačni tički: kadarkoli so začutili, da kapitalističnemu družabnemu redu preti kaka nevar-

nost, takoj so složno nastopili proti takim opasnostim. Delavskim svetom seveda ne pride niti na misel, da bi odkrivali nevarnosti, ki pretijo komunističnemu gospodarskemu redu, kaj šele, da bi se jim uprli v združeni fronti.

Kavčič ni tudi zadovoljen s sedanjim načinom razvijanja socialistične zavesti. Pravi, da samo “z govorjenjem, tečaji in predavanji” komunisti ne bodo mogli razvijati te zavesti. Ne pove pa nobenega drugega načina, ki bi pomagal razvijati to zavest. To je umevno. Komunizem ne prizna nobenih duhovnih vrednot in te so ravno prvica in najvažnejša sestavina vsakega družabnem redu, vera, etika in morala so ji pa tuje; zato “delovne množice” nimajo zanj nobenega smisla; zato se ta zavest omejuje praktično samo na vrste komunističnih fanatikov.

Ni torej čudno, ako trdi Kavčič, da imajo v Jugoslaviji mnogo pojavov, ki se “v bistvu dosti ne razlikujejo od kapitalističnih metod.” Kakor vsaka človeška stvar, imajo tudi “kapitalistične” metode v sebi dobre in slabe strani. Isto velja za “komunistične” metode. Ljudje to po instinktu dobro vedo, dasiravno morda ne ločijo na prvi pogled, kaj je v teh metodah dobro in kaj je slabo. Zato se ravnajo seku po drugi metodi, kakor pač mislijo, da je prav. Komunizem to ne prija, kajti živijo v svojem zaplankamen svetu, ki jih uči, da je dobro samo to, kar oni mislijo in učijo, in da je zanič vse, kar trdijo njihovi nasprotniki.

Kako votla in prazna je socialistična zavest, se vidi najbolje iz poročil o takozvanem “gospodarskem kriminalu.” Kavčič sam pravi, da je “kriminala, špekulacij in poneverb v naših podjetjih ogromno.” Poglejmo na primer v Maribor. Tam se je lansko leto pri mestnem gospodarstvu udejstvovalo v gospodarskem kriminalu med drugimi kakih 300 ljudi, ki so oškodovali mestno upravo za težke milijone. Kradli so pa vsi sloji, od direktorja do delavca. Bilo je precej slučajev, kjer je vrednost ukradenega blaga znašala nad milijon dinarjev. “Zgrajen” tip takega tatu je na primer bivši direktor “Mode” v Mariboru. Najprej se je treniral v tem poslu v Postojni kot vpliven upravni uradnik. Kradel je tako na debelo, da so ga morali posaditi za par let v ječo. Ko je kazen odsedel, se je pojavil v Mariboru, kjer dobil hitro mesto trgovskega ravnatelja pri gori omenjenem podjetju. Bil je seveda “nenadomestljiv” strokovnjak. Ko je zopet nakradel blaga za nekaj nad en milijon dinarjev, so ga zopet obsodili za nekaj let. Ko bo ta leta odsedel (če jih bo odsedel?), bo zopet lahko nadaljeval svoje strokovništvo v trgovini in kraji. In o takih tipih poroča jugoslovanski časopisje skoraj vsak dan.

Kar si pa komunisti zelo želijo k srcu — in po pravici — je pojav, da javnost pri takih dogodkih ni prav nič vznemirjena ali ogorčena. Kavčič celo pravi, da “mnogi take stvari še opravičujejo in zagovarjajo.”

Pritožujejo se kar naprej

Jezi se upravičeno, da je sedaj vodeči delavski razred preveč brezbržen od takih prestopkov. Ne pomisli pa, da komunisti sedaj žanjejo burjo, kjer so sejali veter. Demoralizirali so najbolj ravno tiste družbene plasti, ki so jim sedaj zaupali sodelovanje pri vodstvu komunističnega družabnega reda, in ni čudno, da sedaj še sami ne vedo, kdo je v teh plasteh lump in kdo ni. Zato so pogosto prisiljeni, da pritegnejo k sodelovanju strokovne ljudi, ki so pa politično popolnoma pasivni, kar komunistom zopet ni prav. Pa še taki ljudje ne zdržijo dolgo; neopredeljeni strokovnjaki nadejo prevzemati odgovornih mest, sposobni ravnatelji bežijo iz tovarn, skušeni ljudje se skrivajo na neodgovornih mestih; vsi skupaj pač neóžejo biti pod komando raznih faliranih političnih tajnikov, nesposobnih sindikalnih predsednikov in zahrbtnih predsednikov delavskih svetov.

Propadanje morale se vidi tudi v socialnem zavarovanju. V prvem trimestru letošnjega leta je bilo na primer predpisanih v Sloveniji okoli 3 milijarde dinarjev zavarovalnih prispevkov, plačano pa samo 2.2 milijardi. Kdo ve, ali bo kdaj plačan zastanek 800 milijonov, saj je veliko podjetij, ki letos sploh niso še ničesar plačala. Zato se nekateri v upravičeni jezi predlagali, naj delavci podjetij, ki niso plačala prispevkov, sploh izgubijo vse pravice do socialnih podpora, dokler podjetja ne poravnajo svojih obvez. Ako bi bil pred vojsko kdo prišel na tako misel, bi ga kamenjali kot arhi-kapitalista!

To pa še ni vse! V Jugoslaviji je sedaj precej brezposelnih. Verjeno po odstotkih, jih je še celo več kot v ZDA (nad 3%). Komunistom ta brezposelnost dela velike preglavice, ker ne vedo, kako bi jo odpravili. Čim več narede potrebnih načrtov, tem večja je brezposelnost. Ni čuda, da so obupani; kajti ravnajo brezposelnost najbolj biča njihove trditve o delavskem rajju, ki so jih propagirali s tako vnmemo še pred par leti. In v takem obupu se je komunist Kavčič znebil na ofarskem kongresu trditve: “Trenutna brezposelnost je naši družbi . . . potrebna” Žalibože te svoje trditve ni podrobneje utemeljil. Trditve sama pa je na las podobna onim, ki so jih zagovarjali najbolj nesocialni zagovorniki kapitalističnega družabnega reda.

Da komunistom vladanje v današnjih dnevih ni lahka stvar, vpijejo: “Dajte nam dotacijo, zadovoljite naše potrebe, zmanjšajte bremena.” Dobro je fotografiral lastno upravo, ki ga je prisilila do sledečega spoznanja in priznanja: “Mi smo se doslej že močno preobremenili z mnogimi socialnimi dajatvami, ki so postale nevdružne. Te dajatve, kot na primer socialno zavarovanje, študentske plače, vaje, upravnolovka plač in otroških dajatev, niso prispevale k dvigu socialistične zavesti. Delovalo so v nasprotjem smislu: rastla je samozahtevnost, ne pa razumevanje, da je za to treba tudi nekaj prispevati.”

Kako resno gledajo komunisti na ta položaj, se vidi najbolj iz poiskusov, da bi prišli iz te slepe ulice. Zdi se pa, da komunisti sami niso kaj prida prepričani, da jo bodo mogli gladko izvoziti. To je razvidno iz groznejše komuniste Marinka na

Prava norišnica

Delavska Enotnost, glasilo sindikatov Slovenije, objavlja članek o razmerah v umobolnicah na Studencu pri Ljubljani. Ker imamo premalo prostora, objavljamo iz članka samo nekaj posebno značilnih opisov.

Tole so najprej podnaslovi: Se enkrat več bolnikov kot postelj. Bolniki spijo na tleh, po hodnikih, predsobah, verandah. Jedo kar čepo. Zdravniki imajo strokovne posvete kar v bolniški sobi. Družina uslužbenca živi v kurniku. Za bolniškimi zidovi živi 8 otrok zdravstvenega osebja. Štiriletni otroci že vedo za vse seksualne perversnosti bolnikov. Bolnica je zaprta. Živiljsko nevarni bolniki so na svobodi, ker ni v bolnišnici niti za ped prostora. Bolniki v kazniških sobah.

Citati iz članka: V bolnicah za duševno bolne je bila stiska že pred vojno. Na razpologo je bilo 1300 postelj, danes jih je 780. Poleg bolnišnice v Polju so bile še bolnišnice v Novem Celju, v Ljubljani na Poljanskem nasipu in v zavetišču na Vidovdanski cesti. Danes pa sta samo Polje in Hrastovec pri Ptujcu s 780 posteljami. V bolnici leže bolniki povsod, kjer je le količak prostora. Tu spe, žive in — se zdravijo. Moški oddelek III grejeto s toplim zrakom iz sosednega trakta, vendar se prostori ne morejo ogreti kljub temu, da živi v njih toliko ljudi. Pozimi je povprečna temperatura 10 stopinj, kadar pa pristisne mraz, pade tudi na 3 stopinje. Jedilnice so premajhne, stolov in miz je premalo. Zato dele hrano tudi po hodnikih in jo bolniki kar čepo použijejo. Tudi umivalnikov je premalo, umivajo se v kaedah in improviziranih umivalnikih, briše pa se jih po več v eno rjuho.

Na enega psihiatra pride 200 bolnikov.

V bolnišnici živi 40 družin. Tega ni menda nikjer na svetu. Kakšno je družinsko življenje med duševno bolnimi, zlasti še ker so preuredili nekaj prostorov za družinska stanovanja poleg bolniških sob! Nekateri morajo hoditi v svoje stanovanje skozi bolniške sobe, drugi žive v gospodarskih sopslopih in v podstrešnih sobah, kjer ni nobenih pritliklin. Nekaj tričlanska družina živi celo dobesedno v kurniku. Prostor je velik 2.5 krat 2.5 metra in visok 2 metra.

Kjer je družina, so tudi otroci. Za bolniškimi zidovi prebiva 80 otrok uslužbencev bolnišnice. Starši se pritožujejo, da že štiriletni otroci vedo za vse seksualne perversnosti bolnikov in tudi sami poskušajo, kar so videli.

kongresu, da se bodo morali vrniti na stari ruski sistem upravljanja in gospodarjenja, ako bodo vse druge niti popokale. To bo sicer za komuniste v Jugoslaviji velika blamaža, pa vsaj življenje si bodo s tem podaljšali.

Humor v Jugoslaviji

“Tekma, kot je še ni videl svet . . .”

V nekem mestnem ljudskem odboru v Črni gori so razpravljali o tem, kako bi organizirali tekmo v teku (cross country). Besede so šle sem in tja in ni izgledalo, da je predlog naletel na bogve kakšno navdušenje. Naposled se oglaš k besedi stari črnogorski kmet, katerega sin je član črnogorske vlade. Vsi so s spoštovanjem prisluhli, kaj jim bo stari povedal. Ni bilo treba dolgo čakati. “Jaz bi vam dal nasvet, kako uspešno organizirati tekmo v teku. Odprite državne meje, pa boste videli tekmo, kot je do sedaj še ni videl svet . . .”

Starega črnogorskega očaka baje niso zaprli, a tudi njegovega nasveta niso sprejeli.

Ker je pretežko dvigal . . .

Dasi je treba do mrtvih gojiti spoštovanje, karkoli že so bili v življenju, in če bi bili tudi sovražniki, se je ob smrti gospodarskega diktatorja komunistične Jugoslavije Borisa Kidriča takoj razširil po vsej državi sledeči dovtip, ki je šel od človeka do človeka: “Eh da, pravijo, da je umrl na kili, ki jo je dobil, ko je dvigal življenjsko raven (standard of living) jugoslovanskih narodov.”

Nova agrarna reforma

Titova Jugoslavija je že imela svojo agrarno reformo takoj po "osvoboditvi" z zakonom od 25. avgusta 1945. Tedaj je bilo proglašeno načelo, da zemlja pripada onemu, ki jo obdeluje. Seveda to načelo ni nekaj novega, kot ni bila nova sama agrarna reforma. Isto načelo je proglasil kralj Aleksander kot onovo za takratno agrarno reformo l. 1919.

Agrarna reforma iz l. 1945

Koliko zemlje je dovoljevala prva komunistična agrarna reforma? Zvezni zakon o agrarni reformi je tedaj prepustil določitev velikosti zemljiškega posestva republikom zakonodajnim telom. Tako je bilo določeno, da mora biti vsa zemlja, ki je bila v lasti posameznih kmetov, razdeljena na delovne zemlje. Slovenija, Hrvaška je n. pr. gornjo mejo posestva 20-25 ha obdelovalne zemlje. Slovenija, kjer je pretežni del gozdov v kmetijskih rokah, je dodala, da sme imeti posestvo 10-25 ha gozda, toda skupna površina obdelovalne zemlje in gozda ne sme presegati 40 ha.

Ce je bila agrarna reforma že izpeljana, nas seveda začudi, zakaj bi bila potrebna nova agrarna reforma. Ali je bila premalokorentna ali mogoče slabo izpeljana? Korenita ali mogoče slaba zadostnost — za takratne razmere, ko komunisti še niso prišli na dan s svojo zahtevo, da bodo tudi kmetijstvo socializirali. Tedaj so kmetske družine, da bi bilo mogoče lepše gospodariti na svojem posestvu. Pustili so ga zlasti zaradi tega, ker je del kmotov šel v "osvobodilni borbi" s komunisti. Pustili pa tudi zaradi tega, ker so hoteli imeti za seboj vse one male kmetske, katerim so iz zemljiškega fonda posestva povečali ali jim celo ustvarili na novo malo kmetijo, če jo prej niso imeli. Saj so s prvo agrarno reformo dobili v državni zemljiški sklad preko pol milijona hektarov zemlje in je bilo preko dveh tretjin te zemlje obdelovalne zemlje. Iz državnega fonda so tedaj dodelili okoli 330.000 kmetijskim družinam 850.000 ha obdelovalne zemlje in tako mala posestva povečali.

L. 1949 so začeli z intenzivnim ustanavljanjem kmetijskih delovnih zadrug, to je z izvajanjem svojega programa socializacije. To je šlo skozi tri leta; l. 1951 se je pa pokazalo, da s temi delovnimi zadrugami ni vse v redu, nasprotno, da je stvar zelo zavožena. Že tedaj so napravili sklepe, kako je treba delovne zadruge izboljšati, postaviti na "gospodarski račun" (sklepi plenuma Centralnega komiteta KPJ od 24. nov. 1951). Naslednje leto je bil v Zagrebu kongres stranke in na kongresu so zopet obravnavali delovne zadruge in je bila sklenjena njihova reorganizacija.

Reorganizacija delovnih zadrug

Sele 30. marca letos je izšla uredba o reorganizaciji kmetijskih delovnih zadrug. Kaj prinaša uredba novega? Bistveno nič drugega kot samo nekaj več svobode v ureditvi razmerja med zadrugo in družnikom. Dočim so poprej veljala enotna pravila za celo državo za vse kmetijske delovne zadruge brez izjeme, je sedaj določeno, da premoženjske razmere v kmetijski delovni zadrugi urejajo kmetje samostojno. Tako sedaj po uredbi pomeni bistvo delovne zadruge **skupno obdelovanje zemlje**, dočim je bila poprej prepisana skupnost zemlje in skupnost sredstev za delo. Nova delovna zadruga je podana

torej že tudi s tem, da kmetje sklenejo samo skupno obdelovanje (kakor so jim pokazali komunisti v Čeki!).

Najpomembnejša določba uredbe pa je med prehodnimi in zaključnimi odredbami v čl. 48: "Član obstoječe delovne zadruge more v letu 1953 izstopiti iz zadruge neglede na to, ali mu je izteklo triletni rok, predviden v čl. 30 osnovnega zakona o kmetijskih zadrugah." — "Izstopno izjavo mora podati najpozneje do 1. julija 1953." — To kar je že bilo v zakonu kmet. zadrugah, pravica izstopa namreč, se pa v praksi ni izvajalo, pravica izstopa se zadrugnikom ni priznavala. Nasprotno, proti članom, ki so se pravice iz zakona poslužili, so uvajali kazenski postopek zaradi podkopavanja socialistične organizacije na vase. Sam Tito je že l. 1951 v svojem govoru v Kraljevu (Rankovičevu) izjavil, da niso zadrugi ustanjavljali samo za tri leta in da torej ne bodo dovoljevali izstopa iz delovnih zadrug. Zato je bilo treba sedaj z uredbo ponovno potrditi, kar je bilo določeno v osnovnem zakonu o zadrugah, pa se ni izvajalo.

Skriti cilj uredbe

Kdor pozna komunistično taktiko, je vedel, da mora ta uredba o reorganizaciji kmetijskih zadrug imeti nek poseben namen. Ni bilo sicer še možno videti, kakšnega, toda vsekakor je bilo treba pričakovati, kaj se bo pokazalo kot pravi namen zadruge. Da bi uredba dala samo take brezpomembne stvari, ki so bile že itak v zakonu, ali ki so se ponovno javno poudarjale kot svoboda pristopa v zadrugo, svoboda izstopa iz zadruge, ureditev premoženjskih razmer med zadrugo in družniki, to vse ni bilo bistveno, ker vse je že bilo določeno v zakonu samem o zadrugah. Pokazalo se je pa hitro, kaj so hoteli komunisti s to uredbo sprožiti: zahtevo "ljudstva" po novi agrarni reformi. Čim je namreč uredba stopila v veljavo, je naravno, da so se številni zlasti premožnejši kmetje pravice iz uredbe, da izstopijo, poslužili. In takoj se je pokazalo, da bo po izstopu premožnejših kmotov ostalo delovnim zadrugam premalo zemlje. S tem so komunisti računali.

Kardelj je namreč že teden dni po uredbi govoril o tem pred delavci v Kraguljcu in se postavil spet v mogočno pozicijo branitelja siromašnega kmečkega prebivalstva, ki bi moralo po izstopu bogatih kmotov zopet služiti kot najemna delovna sila kulakom: "Mar sme socialistična država dovoliti, da bi ti reveži sedaj spet postali hlapi na posevstvih bogatih kmotov? Država delovnega ljudstva je dolžna pomagati tem revežem z zemljo. Pomagati jim mora bodisi s splošno — ljudskim zemljiškim fondom (sedaj se ne sme uporabljati naziv "državni" zemljiški fond, ampak "splošno-ljudski" zemljiški fond; opomba pisca) bodisi z ukrepi, s katerimi bo preprečila izkoriščanje ubogih v korist vaških bogatašev..." Kardelj je torej takoj povedal o ukrepih, ki jih bo oblast podvela za zaščito siromašnih kmotov. Ker je bila akcija dobro organizirana, so kar deževalo z dežele na "zvezni izvršni odbor" (vladna) resolucije, da se mora delovnim zadrugam pomagati z zemljo tako, da se vaškim bogatašem odvzame zemlja nad 10 ha in dodeli zadrugam. In zvezni izvršni odbor je, kot da bi imel že vse pripravljeno, teden na to že imel načrt zakona o novi agrarni reformi in že tudi ves številni material, koliko kmotov bo prizadetih in koliko zemlje bo prišlo v splošno-ljud-

ski zemljiški fond, ko bo zakon o novi agrarni reformi odglašovan. Kako je uredila skupščina 22. maja to zadevo? Jasno je, da je sprejela "načrt" zveznega izvršnega odbora, ki določa v glavnem sledeče:

1) Vsa zemljišča kmotov nad 10 ha obdelovalne zemlje postanejo splošno-ljudsko premoženje in preidejo v kmetijski zemljiški sklad.

2) Kmetje, katerih zemlja postane tako splošno-ljudska last, dobijo za to zemljo odškodnino, ki se bo po klasifikaciji zemljišča gibala med 30.000-90.000 din za ha. Ta odškodnina se bo izplačevala kmotom v enakih letnih obrokih skozi 20 let brez obresti.

3) Zemlja iz zemljiškega sklada se bo dodeljevala kmetijskim organizacijam v trajno uporabo. Take organizacije so: obdelovalne zadruge, kmetijska posestva, druge organizacije in ustanove, ki se pečajo s kmetijstvom.

4) V izjemnih primerih bodo vlade ljudskih republik smeje pustiti kmotom tudi več kot 10 ha obdelovalne zemlje, če gospodarstvo obstoji iz družinske zadruge (Slovenija družinskih zadrug nima, temveč so le še deloma v hrvaških in srbskih pokrajinah.)

Po zbranih računih imajo v Jugoslaviji 92.000 kmečkih gospodarstev z nad 10 ha obdelovalne zemlje. Pri teh posevstvih računajo, da imajo skupno 255.000 ha zemlje, ki pride v posevstev za kmetijski zemljiški fond. Toda ker se bo družinskim zadrugam puščalo do 15 ha obdelovalne zemlje, bi po računih prišlo kakih 203.000 ha zemlje za kmetijski fond več kot polovica samo tega v Vojvodini (115.000 ha). Slovenija bo najmanj prizadeta, ker ima le 3.600 posestev z več kot 10 ha obdelovalne zemlje.

Tako se je veliko veselje kmotov ob uredbi o reorganizaciji delovnih zadrug spreminilo zopet v žalost. Seveda bodo pa tudi ostale kmetske, ki so izstopili iz delovnih zadrug, tepli z visokimi davki. V Sloveniji strašno tožijo nad temi davki in pravijo, da so tako visoki, da delajo le za državo.

Tako je komunistem v Jugoslaviji zopet napravil sijajno potezo, ko je prišel z uredbo o reorganizaciji kmetijskih delovnih zadrug, kot bi hotel s tem pokazati, da spoštuje svobodo individualnih kmotov in da ne namerava nadaljevati prisilne socializacije kmetijstva. Tako so vsaj ameriški novinarji poročali o uredbi. Sedaj je pa iz tega prišlo čisto nekaj drugega in preko 200.000 ha zemlje pride za vedno pod socialistični sektor. In to najboljšje zemlje. Smo radovedni, kako bodo novinarji o tem poročali.

Tito je 17. maja govoril "pred 300.000 ljudmi" na proslavi v Slavonkem Brodu (10-letnica ustanovitve VI. slavonskega korpusa narodno-osvobodilne vojske) in je glede reorganizacije kmetijskih delovnih zadrug dejal:

"Mi ne bomo nikdar kapitulirali, ako gre za socialistično izgraditev naše države; socializem bomo zgradili, pa čeprav bi bila vsa svetovna reakcija proti nam." Tako pomembne Titove izjave o socializaciji kmetijstva ni prinesel noben ameriški list. To nas preseneča, ko so toliko prinesli o reorganizaciji zadrug. Res človek ne ve, ali ne slišijo takih pomembnih izjav ali pa jim se ne zdi oportuno, da bi jih prinesli. Če je slednje, potem bi bilo mogoče sklepati, da hočejo vse Titove stvari postaviti v ugodno luč... Zakaj?

VESTI IZ DOMOVINE

MRS. F. D. ROOSEVELT GRE V JUGOSLAVIJO

Jugoslovanski časopisi pišejo, da bo Mrs. Franklin D Roosevelt prišla v Jugoslavijo dne 2. julija in ostala tam do 18. julija. Srečno pot! Ko je bila na Japonskem, so časopisi pisali, da je bila njena tolmačica znana japonska komunistka. Da bo tako tudi v Jugoslaviji, niti ne dvomimo.

TALE JO DOBRO POZNA

Na zajtrku v St. George hotelu v Brooklynu, ki se ga je udeležilo po skupnem sv. obhajilu 1800 newyorških gasilcev, članov Holy Name Society, je govoril tudi Rev. Edward Lodge Curran, predsednik Mednarodne katoliške družbe Resnice. V svojem govoru je rekel, da ni nikoli mislil, da bo doživel dan, ko bo tudi Mrs. F. D. Roosevelt rekla kako slabo o komizmu, kakor se zgodi zdaj od časa do časa.

Curran pa je kritiziral tudi vlado, ker podpira Tita. Takole je rekel: "Zakaj pošiljajo milijone, da podpirajo ateistični komunizem v Jugoslaviji, ko nočejo dati denarja Rusom? Tito prav tako zatira svobodo jugoslovanskih narodov, kakor je to delal Stalin, predno je odšel v "toplejše kraje."

NOVI LJUDJE — STARE METODE

Pri Italijanih je tako, da se menja ljudje na vladi, politika proti Slovencev pa je vedno ista. Da bi ustvarili "nepretrgano etnično linijo," o kateri je govoril de Gasperi, ki je pa ni, so začeli v čisto slovenskem pasu od Trsta do Tržiča zidati stanovanjske hiše in nastanjevati Italijane. To dela tržaška mestna uprava z zavezniškim denarjem in pod zavezniško kontrolo, toda po nalogih iz Rima.

VZORNI SOCIALISTI

Pred okrožnim sodiščem v Ljubljani se zagovarja: Jakob Vidic in Janez Kocijančič, ki sta pokradla iz skladišč Induplate blaga za 3 milijone, Anton Gorenc, ki je nakradel blaga za 220.000, Karel Vavpetič in Marija Mauser, ki sta kradle platno v "Oteksu," Marija Vrhovnik, ki je nabrala blaga za 50.000, itd. Vseh tatov pred sodiščem je 22.

ZAKON O PRAVNEM POLOŽAJU VERSKIH SKUPNOSTI

Jugoslovanska ljudska skupščina je soglasno sprejela novi zakon o pravnem položaju verskih skupnosti. Dva bivša slovenska katoliška duhovnika Jože Lampret in dr. Metod Mikuš sta govorila v prilog zakona.

RANKOVIČ LAHKO KRŠI ZAKON, KADAR GA JE VOLJA

V obrazložitvi zakona o verskih skupnostih je govoril tudi notranji minister Aleksander Ranković. V svojem govoru je napadl Vatikan, katoliško cerkev in škofe. Pri tem je citiral pismo, ki ga je Vatikan poslal na naslov nekega jugoslovanskega škofa.

Vatikanski list "Osservatore Romano" pojasnjuje, da je bilo pismo naslovljeno na beograjskega škofa dr. Josipa Uječića. Pisal ga je Msgr. Domenico Tardini, državni podtajnik v Vatikanu. Pismo je bilo poslano dr. Uječiću po redni pošti. Vatikan obtožuje Rankoviča, da je pri citiranju izpustil 3 najvažnejše odstavke in tako dal pisemu drug smisel, kakor ga je imelo.

Po členu 156 jugoslovanskega kazenskega zakona je zajemena tajnost pisem. Vsaka kršitev je kaznjiva. Kot dokazuje Ranković s svojim govorom, velja to določilo samo za nekater.

Ranković lahko krši zakon, kadar ga je volja.

KAJ JE BILO V IZPUŠČENIH ODSTAVKIH?

V izpuščenih odstavkih je bila izražena stalna želja Vatikana, da s pogajanjmi doseže modus vivendi med Jugoslavijo in katoliško cerkvijo, kar bi bilo mogoče doseči takoj, čim bi jugoslovanski oblastniki priznali osnovne pravice Cerkve. Te odstavke je Ranković izpustil, ker mu niso bili všeč, saj so nasprotovali njegovi trditvi, da je vodstvo katoliške cerkve sovražno razpoloženo proti režimu in zavrača sporazum ter pri tem "ne vpošteva dejanskih interesov cerkve in ljudstva."

NCWC SVARI PRED TITOIZMOM

Dr. Pattee, svetovalec za mednarodne zadeve pri NCWC, je na 21. letni konvenciji Sveta katoliških žena za škofijo Maine,

Dr. Ivan Ahčin:

DESET LET BOJA ZA SLOVENSKO AVTONOMIJO

(Nadaljevanje)

5

Ohranitelj Jugoslavije

V ostalem pa je dr. Korošec v tistih letih prvič v Jugoslaviji mogel razviti svoje velike državniške sposobnosti. Ko je dr. Miha Krek v septembru 1935 postal minister brez listnice, je dr. Korošec mnogo drobnih tekočih zadev, ki so se tikale Slovenije, izročil v Krekove roke. Dr. Krek je ne po naslovu, pač pa dejansko postal nekak minister za Slovenijo v centralni vladi. Dr. Korošec pa, ki se je boril za Jugoslavijo in ga zgodovina po pravici prištevata med njene ustanovitelje, v dobi po letu 1935 posebno izrazito nastopa kot ohranitelj Jugoslavije. Zakaj ne bi tega zapisali brez pridržkov, ko pa je polna resnica!

Korošec je vse življenje ostal zvest svojem političnemu prepričanju, po katerem je sodil, da je v danih razmerah slovensko vprašanje še najbolj zadovoljivo mogoče rešiti v okviru Jugoslavije. Prepričan je bil, da je Jugoslavija Slovencev potrebna zaradi grabežljivih sosedov, ki preže na slovensko zemljo in katerih bi se Slovenci sami ne mogli ubraniti. Potrebna pa tudi kot gospodarski trg za vedno bolj industrijsko Slovenijo. To je bil Korošev politični realizem. Od tudi želja po moči in urejeni Jugoslaviji. Seveda Jugoslavija, ki bi bila tako notranje urejena, da bi vsakemu svojih narodov zajamčila svobodo in neoviran narodni, kulturni in gospodarski razvoj! —

Otdod Koroščeva borba proti centralistični Vidovdanski ustavi, ki je proti glasovom Hrvatov in Slovenske ljudske stranke iz zakonila centralizem. Otdod tudi boj Korošča proti diktatorski ustavi, ker je zakonila unitarizem. Koroščevo jugoslovantstvo ni bilo v nobenem nasprotju s slovenstvom! Nasprotno, ker je hotel varen in popoln razvoj slovenskega naroda na vseh področjih, je želel tudi močno in dobro urejeno Jugoslavijo, ki naj bi bila varen in prijeten dom vseh njenih prebivalcev, Slovencev, Hrvatov in Srbov. Tako je treba umevati Koroščevo zamisel o Jugoslaviji, ki naj bi bila nekakšna streha samoupravnih narodov, danes bi mogli reči konfederativna država, ki naj bi po načelu subsidiarnosti, ki ga tako poudarja Pij XI., posamičnim narodom s svojimi državnimi pomočmi pomagala do tiste varnosti, političnega, kulturnega in gospodarskega razvoja, ki bi ga vsak sam za sebe ne mogel doseči. Ta zamisel soteske je kaznjiva. Kot dokazuje Ranković s svojim govorom, velja to določilo samo za nekater.

izjavil v svojem govoru, da predstavlja Titov režim v Jugoslaviji isto tako nevarnost kot Moskovski režim.

"Kako se je mogoče pomiriti z dejstvom, da smo sprejeli komunistična Tita kot zaveznika, ako se resnično borimo proti komunizmu."

Film o Ivanu Pirečniku

Angleško filmsko podjetje Arthur Rank bo začelo snemati film o malem Ivanu Pirečniku iz Šoštanj. Dne 13. maja je prišel z avionom v Ljubljano angleški pisatelj Iling Uitem (ker je to poročilo vzeto iz Borbe od 14. maja 1953, je verjetno, da je ime Angleža pisano fonetično), ki bo obiskal Ivana Pirečnika in njegovo mater v Šoštanj. Tam se bo tudi seznanil s prilikami v Šoštanju. Ko bo napisal scenarij, bodo prišli za njim drugi člani ekipe.

Tako bo tragedija slovenske družine in trnjeva pot malega Ivana našla pot v film in z njim v svet.

venstvom", ki je v nasprotju s subsidiarnim načelom hotelo posamične narode — vsaj za Slovenice in Hrvatce velja to — v sebi povziti in jih kot samostojne narode izbrisati.

Kamen preizkušnje za novo politično upravo so bile občinske volitve 1937 leta po vsej državi. Navodila, ki jih je Korošec kot notranji minister dal okrajnim načelnikom, žandarmeriji in policiji, so bila takšne narave, da so zajamčila red in puščala čim večjo svobodo volivcem. Volivci so svobodno mogli izraziti svoje politične prepričanje, brez strahu, da bi bil zaradi takega ali drugega volivnega rezultata kdo preganjan. Zato so volitve pokazale tudi dosti pravo sliko ljudskega razpoloženja: V srbskih okrajih so si občinska zastopstva razdelile številne večje in lokalne stranke, na Hrvaškem in v Dalmaciji je velično večino odnesla Mačkova Seljačka stranka, a v Sloveniji je 96 odstotkov občinskih zastopstev prišlo v roke Koroščeve politične stranke.

Korošec je bil s potekom volitev, kakor posebej z rezultati v Sloveniji zelo zadovoljen, prav tako tudi Spaho in nič manj Mačkovi ljudje, ki so pričeli prijazenje gledati na Korošča, ko so spoznali, da resno misli s svobodo in enakopravnostjo v državi. Najmanj je bil zadovoljen Stojadinovič, ki mu svobodne volitve po srbskih deželah niso prinesle toliko, kakor je pričakoval. Nič ni prikrival svoje nejevolje, češ, da je šel Korošec v svojem političnem liberalizmu predalet, ker so Srbi od nekdanj vavjeni, da vlada "dela" volitve, kar nikakor ni proti dobrim političnim običajem. Zdi se, da je po teh občinskih volitvah legla prva senca med Stojadinoviča in Korošča, ki se je hitro daljšala in naslednje leto po državnozborskih volitvah dovela do popolnega preloma med obema političnima prvakoma.

Volitve v državni zbor l. 1938.

Volitve v nanodno skupščino decembra 1938 so bile zadnja Koroščeva politična epopeje. — Vsaka stranka, ki je hotela nastopiti pri državnozborskih volitvah v smislu določil ustave iz dobe diktature, je morala imeti organizirane svoje pristaše v vseh volilnih okrajih. Ta določba, ki je prišla celo v ustavo (!), naj bi preprečila nastop malih ali "plemenskih" strank. Zato se je Stojadinovič, Korošec in Spaho združili v Jugoslovansko radikalno zajednico, da je na ta način bilo ustavi zadoščeno. Kako popolno neodvisnost je v tem sklopu vsaka stranka ohranila, se je pa videlo iz tega, da so strankini zaupniki vsake stranke povsem neodvisno postavljali

li poslanske kandidate in da je n. pr. Stojadinovič v mariborskem volivnem okrožju postavil lastno radikalno listo.

Korošec zadnjih deset let ni več prihajal v stik s slovenskimi volivci. V prvih letih po 1929 je stik preprečila diktatura in pa Koroščeva internacija, v zadnjih letih pa je bil kot notranji minister tako zaposlen, da ni utegnil veliko prihajati na politična zborovanja. Toda v zimski volivni kampanji 1938 se je Korošec vrgel v volivni metej kakor nikdar preje v Jugoslaviji.

Gotovo ni storil tega, ker bi bil v nevarnosti volivni uspeh njegove stranke. Saj je v tisti dobi bil že nesporni narodni voditelj, tako nesporno priznan v vsej Sloveniji, da bi si celo malostevilni nasprotniki šteli v čast, če bi mogli z njim polemizirati. Koroščevih shodov v tej zadnji volivni kampanji ni bilo treba več prijavljati, nič več paziti na red ali da ne bi opozicija delala zgage. Že samo sponočilo, da bo Korošec govoril na shodu, je jamčilo, da bo zborovalni prostor nabit poln.

Korošec se je kar pomladil, podoben staremu bojevniku, ki po dolgem času zopet voha smodnik in čuje žvenket orožja. Kakor v nekdanjih časih, ko se je kot mlad kaplan boril po štajerski proti Nemcem in nemčurjem, "ko ga ni bilo koščka obmejne slovenske zemlje, čigar blata ne bi nosil na svojih čevljih," kot se je rad pohvalil, tako se je sedaj z mladostno energijo vrgel v volilni boj. Dan za dnem, večer za večerom smo ga videli in slišali na shodih po mestih in vaseh. Ali je morda slutil, da je bil to zadnji njegov pohod med njegove drage Slovence?

Ni mu bilo treba razvijati političnih načrtov. Že sama njegova navzočnost je vžigala množice. Korošec je v svoji osebi in svojem delu vseboval slovenski politični program. Že samo njegova eksistenca, pa naj je bil v opoziciji ali v vladi, je med slovenskim narodom vzbujala zaupanje, da je njegova politična usoda v močnih in varnih rokah. Kaj šele, ko je ljudstvo čutilo, koliko se je pod njegovim vodstvom od leta 1935 v državi in v Sloveniji na bolje obrnilo! To ni bila več volivna kampanja ampak narodni plebiscit! Celo nasprotniki so se mu pridružili. In Korošec res tudi ni več nastopal kot strankin voditelj, ampak kot narodni voditelj, poln dobrote in odpuščanja do svojih političnih nasprotnikov.

Plebisciten je bil tudi volivni izid. Koroščeva lista je v Sloveniji pobrala vse poslance. Tudi muslimani so strnjeno glasovali za Spaho, dr. Maček je združil prevladajočo večino hrvaških glasov na svoji listi. Tudi dr. Stojadinovič je odnesel večino med Srbi, vendar pa njegova volivna zmaga ni bila tako absolutna in prepričevalna, kakor Mačkova in Koroščeva.

Stojadinovič je za svoj prejemni volivni uspeh zopet delal krivga svojega notranjega ministra dr. Korošča. Morda v podzavestni zavisti se je takrat povsem obrnil od njega. Korošec se mu je zadel premočen v vladi, morda je pa tudi mislil, da ga več ne potrebuje. Pri novi sestavi vlade ni bil Korošec več notranji minister, niti ne član vlade.

(Dalje prihodnjič.)

Solunski proces bodo obnovili

Pred Vrhovnim sodiščem Srbije bodo obnovili znani solunski proces, v katerem so bili leta 1917 obsojeni na smrt ali dolgoletno ječo mnogi srbski oficirji, med njimi znani polkovnik Dragutin Dimitrijevič-Apis, organizator Crne roke, atentata v Sarajevu in četništva v Južni Srbiji.

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

NOVI VEK: I. Luteranstvo in cerkvena reforma med Slovenci

Z bistrim duhom je spoznal, da tiči moč in uspeh protestantske propagande v pospeševanju narodnega slovstva in opotevanju no je svaril rimske oblasti in beneško vladno, naj pazijo na luteranske knjige v nemškem in italijanskem jeziku, ki se skrivaj širijo med ljudstvom. Ni čudno, da je poznje, ko je odpadel od katoliške cerkve, isto slovstvo med Jugoslovani z vsom vnemno pospeševal.

Poslanstvo Vergerijevo je trajalo približno eno leto. Ko je l. 1534 umrl papež Klemen VII., je njegov naslednik Pavel III. Vergerija pozval v Rim in ga nekaj časa pridržal pri sebi. A že v začetku naslednjega leta mu je poveril važno poslanstvo na Nemškem, da tamošnje kneze pridobi za splošni cerkveni zbor. Tu je imel posla približno dve leti. L. 1536. je bil imenovan za modruškega škofa, kjer je pa ostal le nekaj mesecev. Kjer je bil s to škofijo malo zadovoljen, so ga premestili v Koper, kjer je deloval deset let. V tem času se je doobra seznanil s slovenskim jezikom, pa kmalu je pričel razširati tudi krivoverške nauke. Pridigal je proti češčenju svetnikov in grajal tiste, ki so proti kugi sv. Roka klicali na pomoč.

Čital je marljivo lutrovske knjige in imel v svoji sobi slike najznamenitejših luteranov. L. 1545. je bil pri beneški vladni obtožen krivoverstva, z njim tudi še nekateri drugi kanoniki, duhovniki in redovniki. Vergerij se ni hotel podvreči sodnikom in je zbežal naprej v Mantovo k svojemu prijatelju, kardinalu Herkulu Gonzaga, potem pa k cerkvenemu zboru v Trident. Toda cerkveni očetje v Tridentu ga niso hoteli sprejeti v svojo sredo. Nevoljen se je vrnil v Padovo, kjer je l. 1548. očitno prestopil k luteranstvu. Nato je bil v Rimu odstavljen od službe in izobčen. Po kratkem bivanju v Švici, kjer je opravljal službo predikanta v laški vasi Vicosoprano, je šel l. 1553. na Virtemberško k vojvodu Kristofu, kjer se je pričela druga doba njegovega življenja in delovanja, v kateri je služil pred vsem razširjanju protetanstva z besedo in pismom.

L. 1555. je stopil Vergerij v pomenljivo slovstveno zvezo s Trubarjem in s tem iznova posegel v verske razmere naših dežel.

Izobraženi humanist Vergerij, ki je imel širše obzorje kakor Trubar in Klombner, je hotel napraviti prevod sv. pisma, ki bi bil umljiv vsem Jugoslovanom. Menda so ga deželni stanovi s Kranjskega in Koroškega opozorili, da bi mu mogel pri tem delu Slovenec Trubar v bližnjem Kempntenu mnogo pomagati. Obrnil se je torej nanj pismeno, naj sodeluje. Toda Trubar je prošnjo odbil, "češ, da ne razume grščine in hebrejščine, slovenski jezik je reven na izrazih, razdeljen v mnoga narčaja, hrvaščina pa mu ni dovolj znana." Vendar sta se oba moša sešla v Ulmu koncem meseca januarja 1555.

Tudi tu se je Trubar branil sodelovati iz navedenih razlogov. Slednjič sta sklenila dobiti v pomoč dva slovenska duhovnika, ki bi razumela latinsko in nemško in dva hrvaška, ki bi znala čitati glagolico in cirilico. Toda ta komisija, ki je imela ustvariti jugoslovanski književni jezik, se ni sešla. Na Kranjskem so dobili le dva pomočnika, enega Slovenca in enega Hrvatata. Slovenski duhovnik je umrl že med potom na Virtemberško; hrvaški je prinesel s seboj glagolsko biblijo, a se je že čez nekaj dni vrnil v Dalmacijo. Značilno je, da tudi kranjski deželni stanovi niso pritrdili Vergerijevemu načrtu o enotnem književnem jeziku za vse Jugoslovane, temveč so zahtevali, naj se za nje tiska prevod v "kranjskem jeziku". Zato je šlo delo naprej v onem tiru, ki ga je bil Trubar začrtal.

Trajen uspeh Vergerijev je bil le ta, da je odslej Trubar (dasiravno nerad) po Vergerijevem vplivu opustil okorne nemške črke in začel pisati slovenski jezik z latinskimi pismenkami.

Čital je marljivo lutrovske knjige in imel v svoji sobi slike najznamenitejših luteranov. L. 1545. je bil pri beneški vladni obtožen krivoverstva, z njim tudi še nekateri drugi kanoniki, duhovniki in redovniki. Vergerij se ni hotel podvreči sodnikom in je zbežal naprej v Mantovo k svojemu prijatelju, kardinalu Herkulu Gonzaga, potem pa k cerkvenemu zboru v Trident. Toda cerkveni očetje v Tridentu ga niso hoteli sprejeti v svojo sredo. Nevoljen se je vrnil v Padovo, kjer je l. 1548. očitno prestopil k luteranstvu. Nato je bil v Rimu odstavljen od službe in izobčen. Po kratkem bivanju v Švici, kjer je opravljal službo predikanta v laški vasi Vicosoprano, je šel l. 1553. na Virtemberško k vojvodu Kristofu, kjer se je pričela druga doba njegovega življenja in delovanja, v kateri je služil pred vsem razširjanju protetanstva z besedo in pismom.

L. 1555. je stopil Vergerij v pomenljivo slovstveno zvezo s Trubarjem in s tem iznova posegel v verske razmere naših dežel.

Izobraženi humanist Vergerij, ki je imel širše obzorje kakor Trubar in Klombner, je hotel napraviti prevod sv. pisma, ki bi bil umljiv vsem Jugoslovanom. Menda so ga deželni stanovi s Kranjskega in Koroškega opozorili, da bi mu mogel pri tem delu Slovenec Trubar v bližnjem Kempntenu mnogo pomagati. Obrnil se je torej nanj pismeno, naj sodeluje. Toda Trubar je prošnjo odbil, "češ, da ne razume grščine in hebrejščine, slovenski jezik je reven na izrazih, razdeljen v mnoga narčaja, hrvaščina pa mu ni dovolj znana." Vendar sta se oba moša sešla v Ulmu koncem meseca januarja 1555.

Tudi tu se je Trubar branil sodelovati iz navedenih razlogov. Slednjič sta sklenila dobiti v pomoč dva slovenska duhovnika, ki bi razumela latinsko in nemško in dva hrvaška, ki bi znala čitati glagolico in cirilico. Toda ta komisija, ki je imela ustvariti jugoslovanski književni jezik, se ni sešla. Na Kranjskem so dobili le dva pomočnika, enega Slovenca in enega Hrvatata. Slovenski duhovnik je umrl že med potom na Virtemberško; hrvaški je prinesel s seboj glagolsko biblijo, a se je že čez nekaj dni vrnil v Dalmacijo. Značilno je, da tudi kranjski deželni stanovi niso pritrdili Vergerijevemu načrtu o enotnem književnem jeziku za vse Jugoslovane, temveč so zahtevali, naj se za nje tiska prevod v "kranjskem jeziku". Zato je šlo delo naprej v onem tiru, ki ga je bil Trubar začrtal.

Trajen uspeh Vergerijev je bil le ta, da je odslej Trubar (dasiravno nerad) po Vergerijevem vplivu opustil okorne nemške črke in začel pisati slovenski jezik z latinskimi pismenkami.

(Dalje prihodnjič.)

1953	JUNE	1953
Sa	Mo	Te
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

JULY
15. — 16. — 17. — 18. in 19. — Velik cerkveni karnival na šolskem dvorišču sv. Vida.

AVGUST
2. — Pevsko društvo "Zvon" priredi izlet na M. Fabijančičevo farmo v Mantua, Ohio.
9. — Ohijski KSKJ dan na farmi društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ.

OKTOBER
18. — Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti priredi v cer-

kveni dvorani družabni večer.

25. — Podružnica št. 25 Slov. ženske zveze priredi v cerkveni dvorani sv. Vida banket za 25 letnico obstoja.

NOVEMBER
1. — Glasbena Matica nastopi z operama "Cavaleria Rusticana" in "Pagliacci" v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

DECEMBER
6. — Pevski zbor "Slovian" ima koncert v AJC na Recher Ave.

Vesti iz Slovenije

Motor škofja Loka

V nekdanji Thaler-Brumnovi tekstilni tovarni v Škofji Loki, ki leži ob Sori Selščici pod škofjeloškim gradom, v katerem je bil do komunistov uršulinski samostan, je zdaj tovarna "Motor - Škofja Loka". Tovarna izdeluje elektromotorje, vodne črpalke, ventilatorje itd. V tovarni so v glavnem zaposleni kaznjenci iz bližnjega gradu. V gradu je namreč kazensko-popravni zavod. Večina (nad 70%) kaznjencev so politični obsojenci, protikomunisti. Delajo v dveh izmenah.

Rudarke

Rudnik Zabukovica pri Celju zaposluje tudi ženske rudarke. O teh piše v Slovenskem poročevalcu od 14. maja neki dopisnik tole: "Pri tem smo se zelo začudili, ko smo pri nekaterih težkih delih zlasti v separaciji in drugod opazili delavke, med njimi tudi približno 16-letna dekleta. O-

pravljala so dela, ki bi jih težko zmogel tudi močan možki. Ob pogledu na vse to, se je samo po sebi rodilo vprašanje, ali bodo ta dekleta in mlade žene po nekajletnem napornem delu, izpostavljene vetru, dežju in mrazu lahko opravile tudi svojo materinsko vlogo." Take stvari prinaša s seboj komunistični nauk o enakosti žene, namreč, o enakem izrabljanju ženske delovne sile.

Jugoslovansko letalo se je ponesrečilo v Gradcu

V Gradcu se je ponesrečilo pri odletu jugoslovansko letalo, ki ga je vodil jugoslovanski pilot Ludvik Kladirar - Bibi iz Zagorja. Kladirar in njegov spremljevalec, Avstrijec, Gottfried Messner, sta bila ubita. Komisija je ugotovila, da je odpovedal motor. Weltprese piše, da je pilot prebolel gripo in da je pred poletom zavžil preveč medikamentov in alkohola. Drugi listi pišejo, da je Kladirarju manjkalo potrebne usposobljenosti.

Pozor! Pozor!

Važno za vse!

Na obisk v staro domovino

Veliko rojakov je v zadnjih letih obiskalo našo staro domovino SLOVENIJO. Različno je bilo njihovo mnenje o tamkajšnjih političnih in gospodarskih razmerah, toda vsi so hvalili LEPOTO naše stare domovine in pripovedovali o nešteti zanimivostih, ki so jih tam videli. Na poti v domovino si je večina naših rojakov ogledala tudi PARIZ in druga velika mesta Zahodne in Južne Evrope. Užitek in veselje, ki so ga dosegali obiskovalci naše stare domovine in Evrope užili, vlečeta tja tudi druge. V velikem številu se prijavljajo. OPOZARJAMO ONE, KI ŽELE SE LETOS OBISKATI STARO DOMOVINO, NAJ SE JAVIJO ČIM PREJ!

Z ladjo ali letalom

Potovanje je možno z LADJO ali LETALOM. Potovanje z LETALOM je veliko hitreje in manj naporno, torej primerno posebno za STAREJŠE LJUDI in za take, ki NIMAJO NA RAZPOLAGO VELIKO ČASA.

Pomagajmo sorodnikom in prijateljem

Jugoslavija še ni prebrodila gospodarskih težav, ki sta jih povzročili zadnja vojna in v zadnjih letih posebno suša. Zato je blago v razmerju z zasluzkom precej drago. Le redki so predmeti, ki jih v Jugoslaviji danes ne morete kupiti — če imate seveda DENAR. Vsem onim rojakom, ki imajo v Jugoslaviji prijatelje ali sorodnike, katerim bi radi pomagali, smo na razpologo za pošiljanje DENARJA — to je NAJBOLJ PRIPRAVNO in seveda tudi za pošiljanje MOKE in paketov s HRANO. Odpremljamo tudi vaše lastne pakete, ki jih prinesete v naš urad.

Vse pošiljke zajamčene!

AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-4148

Direktor CARE v Jugoslaviji

Direktor CARE Paul French se muči v Beogradu. Jugoslovanom je obljubil, da bo CARE dala Jugoslaviji še nekaj živeža, ker se posledice suše še vedno čutijo.

Umrla sta

Dne 17. maja je umrl na Gori pri Sodražici bivši profesor škofijske gimnazije v St. Vidu in sedanji župni upravitelj na Gori dr. Ivan Samsa. Par dni pred njim je umrl Leopold Šmid C.M., bivši vizitator in superior lazarištvov.

MALI OGLASI

Pohištvu naprodaj

Proda se pohištvo za stano- vanjsko sobo, 2 preprogi z pod- logo, 8 kosov iz hrasta za je- dilno sobo in G.E. čistilec. Kli- čite UT 1-5905 ali oglašite se na 1107 Addison Rd., po 5:30 uri zvečer. (112)

Posestvo naprodaj

V Genevi na Rt. 20 velika zidana hiša, pripravna za re- stavracijo, točilnico ali motel. Velika vinska klet. Tudi stano- vanje 7 sob. 6 akrov zemlje. Kličite Broker SU 1-4121. (m,w,f—x)

Iščejo stanovanje

Majhna solidna družina išče 3 ali 4 sobno neopremljeno ali opremljeno stanovanje s kopalnico v St. Clairski okolici. Pokličite UT 1-6362. —(113)

Naprodaj

G.E. refrigerator (ledenica) v dobrem stanju, samo \$18. Kličite PO 1-2808 ali se zgla- site na 1247 E. 124 St., blizu Superior Ave. in Lakeview. (113)

Naprodaj

Grocerija in mesnica, osem let na tem prostoru. Se mora prodati zaradi rahlega zdrav- ja. Nova oprema, dobro zalo- žena. Na 1771 Hayden Ave., ali kličite PO 1-7298. (113)

Hiša naprodaj

Hiša 7 sob za 1 družino na E. 118 St., severno od St. Clair Ave. Dogotovljeno 3. nadstrop- je, cementni dovoz, v zelo do- brem stanju. Zmerna cena. — GL 1-0928. (112)

Imam kupece

Ako želite prodati vaše po- sestvo — jaz imam kupece, ki imajo gotov denar. Pokličite: George Kasunič HE 1-8056

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izbornico zdravlilo da vam ustavi kašelj in prehla- ž. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.
KE 1-0034

DVA
POGREBNA
ZAVODA
za
zanesljivo
izkušeno
sočulno
pogrebno
posrežbo
po
ceni, ki jo SAMI
izberete
pokličite
AGRADINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
933 E. 67th St.
Udeleženi pri 1800 - 1000 - 1000

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogal St. Clair Ave in E. 68 St.

Moški dobijo delo

TAPCO
Coit Rd. lovarna
zdaj sprejema prošnje za

BENCH INSPECTORS
FORGE SHOP HEATERS
MATERIAL HANDLERS
DRILL and TAP OPERATORS
ELECTRICAL INSTRUMENT REPAIRMEN
PRECISION GRINDERS
MILLING SHAPER
SURFACE GRINDERS
LATHE HANDS

Morajo biti pripravljene delati KATERIKOLI šift; dobri delovni pogoji; visoka plača od ure. Prosimo, prinesite izkaz državljanstva.

Employment urad odprt od 8. zj. do 5. pop. dnevno ob sobotah od 8. zj. do 4. pop. ob nedeljah od 8. zj. do 4. pop.

THOMPSON PRODUCTS, Inc.
12818 COIT RD.
(C.T.S. bus št. 36) (112)

OLIVER

potrebuje operatorje za TURRET LATHE (large and small)

ENGINE LATHES POWER MILLING MACHINES

DRILL PRESSES (large and small)

RADIAL DRILL PRESSES PRESS HELPERS

ARC WELDERS ASSEMBLERS

Morajo biti pripravljene delati katerikoli šift. Incentivna plača za produkcijo od začetka. Dodatek za življenske stroške. Plačane počitnice in prazniki. Skupna zavarovalnina in načrt za pokojnino.

THE OLIVER CORP.
19300 Euclid Ave.
KE 1-0300 (112)

Jeklarna išče delavce

Jeklarna nudi izvrstne delovne možnosti v različnih od delkih z možnostjo napredovanja. Dobra začetna plača in razne druge ugodnosti. Oglašite se v pisarni na Independence Rd., pod Clark Ave. mostom.

REPUBLIC STEEL

Ženske dobijo delo

Hišno delo Išče se ženska za splošno hišno delo za dve odrasli osebi. Dobra plača. Kličite SKyline 1-8571. (113)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj V Mentor, Ohio, je naprodaj enodružinska zidana hiša (7 sob) s 15 akri zemlje. Kličite Mentor 5-4163 ali se oglašite pri Jim Tekavec na Hopkins Rd. —(116)

ČE HOČETE . . . prodati ali kupiti posestvo ali trgovino, obrnite se do nas

JOS. GLOBOKAR
986 E. 74th St.
HE 1-6607

Moški dobijo delo

TAPCO
ZDAJ IZBIRA IZKUŠENE MOSKE ZA

THE TEAM
PIPEFITTERS (1/c)
MILLWRIGHTS (1/c)
TOOLROOM HELP
TURRET LATHE
TOOLMAKERS
ALL TYPES OF GRINDERS

POWERHOUSE MECHANIC (mora imeti Ohio State Boiler Operators licenco)

Pridružite se TAPCO skupini še DANES . . . Prilika za napredovanje . . . Dobri delovni pogoji . . . Delavske koristi . . . Employment uradne ure: Ponedeljek do petka: 8 zj. do 5 pop. v soboto od 8 zj. do 4 pop. Prosimo prinesite izkaz državljanstva Mora biti pripravljen delati vsak šift

THOMPSON PRODUCTS, Inc.
23555 Euclid Ave.
(C.T.S. Bus 28) (112)

Assemblers

NI POTREBNO NOBENE PREJSNJE PREIZKUŠNJE TUDI IZKUŠENI

Metall Finishers Gas and Arc Welders Paint Sprayers Torch Solderers Trimmers

Morajo biti pripravljene delati 1. in 2. šift

SPREJEMAMO PROŠNJE za zgornja dela od moških, katere zanima delati v produkciji "station wagon in panel truck bodies".

VISOKA PLAČA OD URE DELAVSKE PODPORE

Pokojnina, zavarovalnina, bolniška praznina, plačane počitnice, plačani prazniki.

Oglašite se v našem Employment uradu Dnevno od 8 do 5 pop. razen nedelje

FISHER BODY (Euclid Plant) DIVISION OF GENERAL MOTORS CORPORATION

20001 Euclid Ave. Euclid, Ohio (114)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj Hiša za 2 družini na E. 113 St., 5 in 5 sob za vsako družino, 2 nova plinska furneza, 2 nova avtomatična vodna grelca, 2 garaži, zimska okna in mreže, lepa hiša v fari sv. Alojzija blizu St. Clairja. Kličite lastnika MU 1-5456.

—(113)

V blag spomin

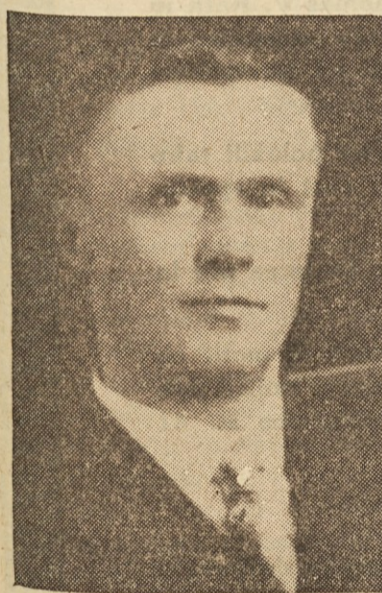
OSME OBLETNICE SMRTI NASEGA BRATA IN BRATRANCA

John Smrke

ki je preminul dne 5. junija 1945

Osem let je že minilo, kar si ločil se od nas, črna zemlja te pokrila, žalostno je to za nas. Spavaj v grobu, dragi ti, dokler angel te zbudi, takrat spet veselje bo, ko se skupaj snidemo.

Zalujoci:
ANNA SMRKE, svakinja JOHN in MARTIN SMRKE, bratrance V stari domovini pa:
LOUIS SMRKE, brat MARY BARLE in JOSEPHINE MESERKO, sestri Cleveland, Ohio, 8. junija 1953.

V blag spomin

OB PETI OBLETNICI ODKAR JE UMRL NAŠ LJUBLJENI IN NI-KDAR POZABLJENI SO-PROG IN OČE

Frank Suhadolnik

Svoje mile oči je zatisnil dne 7. junija 1948.

Hladna Te zemlja že leta pet krije, v tih gomili pokojno spiš, ljubi sprog in dragi oče, v duhu pa še med nami živiš.

Pregloboka ni gomila, previsok ni sveti raj, da ljubezen ne združila bi nas tam za vekomaj.

Zalujoci ostali:
JENNIE, soproga; JENNIE in ELEANORE, hčeri; ANTON, sin, in vnuki Cleveland, O., dne 8. jun. 1953.

J. Š. BAAR

Golobček

"Hvaljen Jezus," — "hvaljen bodi," — "hvaljen" — so se spomnili paglavci in rdeči koraki kriče pozdravljali, kakor bi šlo za stavo. Žpunik je stopil v cerkev, cerkvenik mu je sledil takoj za petami.

"Naj blagovolijo oprostiti." — je glasno začel, toda ko je videl Holoubka klečati na obeh koljenih na golih tleh, s sklenjenimi rokami in z očmi, uprtimi v tabernakelj, se je ustavil in utihnil.

Cez nekaj časa je prišel tudi gospod upravitelj, ogledala sta si cerkev, obiskala sta stare, s travo porasle duhovniške grobove. Holoubek se je ustavil pri novem, še nezaraslem grobu z nekakšnim šopkom in novim

križem, ki še ni imel časa, da bi ovenel ali zarjavel.

"Mislite na svojega prednika O, ta se ni dal tu pokopati. Sorodniki so ga odpeljali v njegov rojstni kraj. Niti po smrti ni hotel tu biti," pa razlagal upravitelj in takoj povpraševal po Markovem, kako je tam, ali se naj tja prosi. V Trešticah da mu ugaja, to je svobodomiseln kraj, na hrano da je hodil v gostilno in tu si je pridobil mnogo naklonjanosti, za drevi da mu pripravljajo poslovljeni večer z godbo, plzenskim pivom in svinjsko pečenko.

Holoubek je proti župnišču samo poslušal in šele sedaj občutil, kako mu nekaj ledenomrzlega kaplja naravnost na srce. Zdajci je nenadoma — ne da bi vedel, kako in zakaj —

spomin potrkal na njegovo srce:

In zapomnite si," je zaprl gospod spiritual svoje platnice, dvignil glavo in uprl oči v blede obraze bogoslovcev, "kar vam pravim za slovo. Danes smo končali poslednje premišljevanje. Jutri boste posvečeni v duhovnike in se razidete po vsej škofiji duše past kot kaplani ali katehetje. Vsaka župnija ima takšnega duhovnika, kakršnega si zasluži. Pobožna župnija stori tudi mlačnega duhovnika pobožnega. Mlačna župnija napravi sčasoma tudi iz navdušenega duhovnika mlačnega. To je tako kakor z ognjem. Kjer vsi gorijo, zaplameni mogočen požar in se vna mejo tudi ledne duše, samotni plamenček pa dogori in ugasne." Tako jasno, otipljivo čuje Holoubek, kakor bi mu spiritual sepetal naravnost v ušesa.

"Se boste blagovolil udeležiti?" je vprašal upravitelj že v drugo.

"Česa, prosim?" se je iztrgal župnik iz svoje zamakljenosti.

"Mojega nocojšnjega poslovljenega večera. Predstavil bi vas ob tej priliki krajinskim veličnam, navezali bi stike, spoznali

bi, kako se tu živi."

"Ne, tega ne. Ne morem," se je odpravo branil Holoubek, v gostilno ne pojdem, očeta in mater imam tu, nju se hočem naučiti."

"Kakor vam drago," se je nasmešnil upravitelj in ga ni več silil. Temna slutnja nečesa neznanega se je dvignila v Holoubkovi duši kakor črn oblak. Pa to ga ni zlomilo. "Bojeval se bom, bojeval, če treba celo na življenje in smrt, toda hudemu se ne vdam, naj se zgodi, kar se hoče," je zopet ledenomrzlo ponavljal svoje načelo in takoj

spet našel svoje duševno ravnovesje.

Popoldne je prevzel od gospoda upravitelja župnijski urad, ga pozval na večerjo, mu ponudil celo prenočišče in, ko se je ta zahvalil, češ da ima oboje že zgovorjeno — da jutri zgodaj odide in bi morda motil, se je Holoubek, zaradi tolikih izgovorov skoraj že nejevoljen, kratko, toda gladko poslovil od njega in se zanj ni menil več. Imel je druge skrbi! Do inštalacije, ki jo je slavil takoj v nedeljo, je mamico pridržal pri sebi, da bi pomagala Barici v kuhinji. Gostov ni imel mnogo, gospoda patronatnega komisarja, nekaj sosednih duhovnikov z gospodom dekanom na čelu in konec. Pozval je sicer oba šolska upravitelja, domačega in onega iz Poljane, ki so spadali pod njegovo župnijo, tudi oba župana, toda ti so se zahvalili in opravičili. Zato

je pa prišlo nenavadno mnogo beračev in to je Holoubka zelo tolašilo.

Mati je vse bogato obdarila. Prihajal so pa tudi taki, ki sicer niso bili pravi berači, toda beda in pomanjkanje jim je gledalo iz oči. "To je čudno, v tako bogatem krušnem kraju, pa taka gneča za skorjo kruha," se je čudila mati, toda rezala in delila je dalje. "Greh bi bil danes koga odpustiti s praznimi rokami," je opominjala Barico, ki je zaradi tega že godrnjala,

"zastran skorje kruha vama nendar ne bo slabše, torej ne skopari in daj slehernemu." Tudi druge nasvete in migljaje ji je vedno dejala. Takoj v pondeljek pa se je že pripravljala na pot. "Domov moram. Fanta smo pustili tam čisto samega." "Saj je tetka pri njem," ji je segla v besedo Barica, "nanjo se lahko v vsem zanesete."

"Nikakor ne morem tu strpeti, venomer si mislim, kaj neki se je doma zgodilo."

(Dalje prihodnjič)

FRANCE GORŠE AKADEMSKI KIPAR

Izvršuje vsa dela cerkvene in liturgične umetnosti po lastnih izvornih načrtih, tudi postaje križevega pota v bakru, mavcu ali v žgani glini. Izvršuje tudi načrte za slikana okna, paramente, prapore, kelihe in monštrance.

6519 St. Clair Ave. Tel. HE 2-1290
Cleveland 3, Ohio

For your VACATION welcome to CHRISTIANA LODGE

Slovenian Resort

The Hotel has 30 rooms with connecting showers. Central dining room, with American Slovenian cooking. All sports, private beach, boating and fishing. Cater to overnight guests. 260 miles from Cleveland. Located on U.S. 112. Write for folder.

CHRISTIANA LODGE
DOMINIK and AGNES
KRASOVEC
Rt. 1, Box 175
Edwardsburg, Michigan
Phone 9126 F5

V blag spomin

TRETJE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA SOPROGA IN OČETA

Frank Lupšina

ki je vdan v voljo Stvarnika mirno zatislil svoje oči 8. julija 1950

Tri leta je že minilo, kar si ločil se od nas. Črna zemlja Te je pokrila, žalostno je to za nas.

Spavaj v grobu dragi Ti, dokler angel Te zbudi, Takrat spet veselje bo, ko se skupaj snidemo.

Še vedno žalujemo:

SOPROGA in hči MARY VLČEK

Cleveland, O., 8. jun. 1953.

V blag spomin

PETE OBLETNICE SMRTI NAŠE DRAGE SOPROGE IN LJUBLJENE MATERE

Angele Grill

ki je za vedno zatislila svoje mile oči dne 8. junija 1948

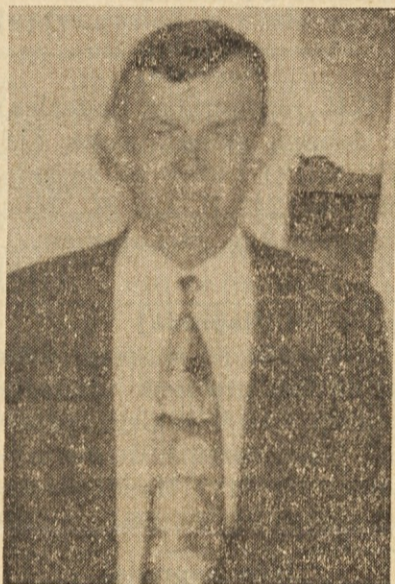
Draga soproga, mama mila, več ne čuje Vaš se glas, pet let že je minilo, odkar ste zapustili nas.

Snivajte le sanje sladke, v zemlji tuji, v Bogu tam, da vidimo se v nebesih, izprosite milost nam.

Zalujemo ostali:

FRANK GRILL, soprog
ANGELA, ANN, DANIELA, in
DOROTHY, hčere

Cleveland, Ohio, 8. junija 1953.

1890

1953

Naznanilo in Zahvala

Z globoko žalostjo v naših srcih naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je neusmiljena smrt pretrgala nit življenja mojemu preljubljenemu soprogu, bratu in stricu

Rudolph Smrke

Rojen dne 4. junija 1890.

Blagopokojnik je previden s svetimi zakramenti za umirajoče zatislil svoje mile oči za vedno dne 8. maja 1953 in sicer po mučni več mesečni boleznini.

Pogreb se je vršil 12. maja iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek in Sinovi, ter po opravljeni sv. maši zadušnici in cerkvenih pogrebnih obredih v cerkvi sv. Vida smo njegovo truplo položili k večnemu počitku v naročje matere zemlje na pokopališče Calvary.

Pokojnik je bil rojen v vasi Trbanski Vrh, fara Čatež, odkoder je prišel v Ameriko pred 40 leti. Ob času smrti je bil star 62 let. Po domače je bil poznan kot Kobasove.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem onim, ki so krsto pokojnika ozaljšali s krasnimi vencami in cvetjem, kar nam je bilo v tolažbo in dokaz, da ste pokojnika spoštovali. Hvala sosedom za cvetje.

Iskrena zahvala bodi izrečena vsem onim, ki so darovali za sv. maše, katere se bodo brale za mir in pokoj njegove duše. Hvala vsem onim, ki so darovali v dobrodelne namene v njegovem imenu in v gotovini pokojniku v spomin, ali nam poslali sožalne karte.

Lepa hvala članom društva Vodnikov Venec št. 147 SNPJ ter društva Državljan št. 33 SDZ in podružnice št. 5 SMZ, ki so nosili krsto. Hvala lepa vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu; vsem, ki so prišli pokojnika pokropiti, ko je ležal na mrtvaškem odru.

Najlepša hvala bodi izrečena Rev. Bazniku, ki je opravil sv. mašo in za spremstvo iz pogrebnega zavoda in na pokopališče, in Rev. Pevcu in Rev. Tomcu za asistenco pri sv. maši. Enako lepa hvala tudi pogrebnemu zavodu Frank Zakrajšek in Sinovi za vso poslugo in lepo urejen pogreb.

Preljubljeni soprog! Prestal si trnjevo pot tega življenja. Bolečine si potrpežljivo prenašal, dokler Te ni rešil angel smrti. Zdaj se Tvoja duša raduje v nebeskih višavah, kjer uživa plačilo za vso Tvojo dobroto na tem svetu. Spomin na Te si ohranimo v naših srcih do konca naših dni.

Sladka nam je misel nate,
srčno ljubljeni soprog,
težka bila je ločitev.

Težko bilo je slovo,
Dan na dan od Tvoje smrti
solze nam rose oko.

Zalujemo ostali:

ANNA SMRKE, soproga
V stari domovini brat LOUIS in
sestre MARIJA BARLE in JOSEFINA MESERKO
Tukaj pa bratrance in druge sorodnike

Cleveland, Ohio, 8. junija 1953.

1894

1953

Naznanilo in Zahvala

Zalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je kar nanaglo preminul naš ljubljene soprog, dragi oče in brat

Frank Pakiž

Zatislil je svoje dobre oči na dan 18. maja 1953. leta.

Rojen je bil 18. marca 1894 v vasi Dobrava, fara Trebnje na Dolenjskem. V Ameriko je prišel leta 1912.

Pogreb se je vršil 22. maja 1953 iz pogrebnega zavoda Mary Svetek v cerkev sv. Jeronima na Lake Shore Blvd., kjer je za mir in pokoj duše pokojnika bila darovana sv. maša zadušnica. Po opravljenih cerkvenih in verskih obredih je njegovo truplo bilo prepeljano na pokopališče Kalvarija in tam položeno k večnemu počitku v družinsko grobnico.

V prvi vrsti se iskreno zahvalimo č. g. Father Thomas V. Rath in duhovščini cerkve sv. Jeronima za opravljenost sv. mašo zadušnico in obrede ter za molitve ob krsti pokojnika, ko je ležal na mrtvaškem odru v kapeli.

Toplo se zahvalimo vsem, ki so ob krsto pokojnika položili tako lepe vence cvetja in mu s tem izkazali svojo zadnjo čast in spoštovanje.

Hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše našega dragega pokojnika.

Iskrena zahvala vsem, ki so prišli pokojnika kropiti in molit ob njegovi krsti, kakor tudi vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti na pokopališče. Posebej se zahvalimo članicam podružnice št. 41 SZZ za lepo slovo od našega ljubega pokojnika.

Hvala pogrebem-sorodnikom, ki so nosili krsto.

Toplo se zahvalimo vsem tistim, ki so na dan pogreba dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago za spremstvo na pokopališče.

Iskrena naša zahvala vsem, ki so nam pisмено ali ustmeno izrekli svoje sožalje. Ravno tako se iskreno zahvalimo vsem, ki so nam ob času smrti našega dragega pokojnika stali ob strani s svojo pomočjo in naklonjenostjo. Posebej se za to zahvalimo našim dragim sosedom Mrs. Galla in Mrs. Murray.

Hvala pogrebnemu zavodu Mary Svetek za vzorno urejen pogreb in za vsestransko izvrstno postrežbo.

Ljubljene soprog, dragi oče in brat, počivaj v miru v tej lepi, blagoslovljeni ameriški zemlji in lahka naj Ti bo gruda! Hvala Ti za vso Tvojo ljubezen in skrb, ki smo jih bili deležni in naj Ti dobri Bog vse to obilno poplača na onem svetu! Mi, ki smo užaloščeni ostali, se Te bomo z ljubeznijo in hvaležnostjo spominjali v naših mislih in molitvah, dokler nas ljubi Bog ne združi v svojem raj.

Zalujemo ostali:

LOUISE, soproga
STANLEY, sin
MARY ZUPANČIĆ, sestra
ostalo sorodstvo

V starem kraju zapuščala sestro JOHANO ŽERJAV

Cleveland, Ohio, 8. junija 1953.